



Julij
2005
Številka 6
Letnik VI

Novice iz Moravške doline

OBČINA MORAVČE
1251 MORAVČE, TRG SVOBODE 4

Poštnina plačana pri pošti
1251 Moravče "a"

Knjižnica Domžale
Ljubljanska 58

1230 Domžale

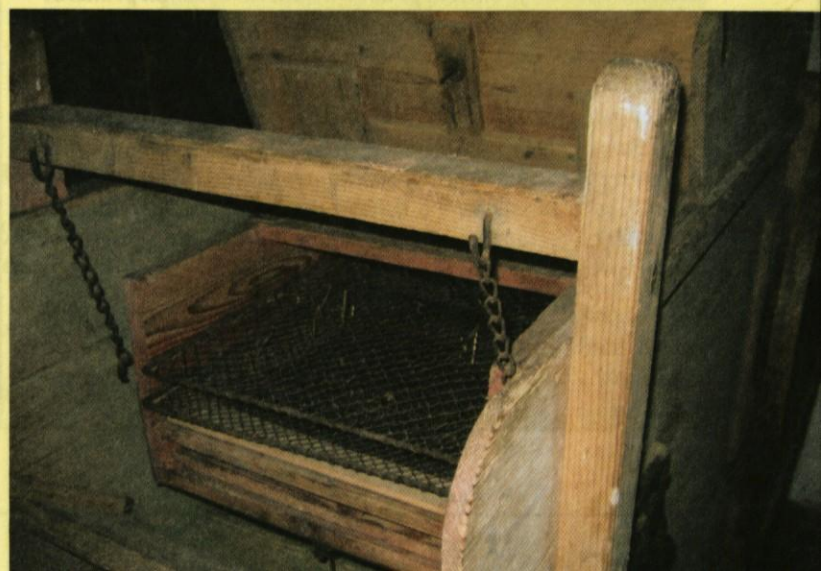


Žetev in mlatev



*Pod kapom sem muatu,
Čez streho sem veu,
U kodujnah sem raunov,
U rešetah pa puau.*

(mlatiška pesem iz okolice Moravč)



Vabilo na razstavo

Turistično društvo Moravče bo 30. in 31. julija 05 ob priložnosti Kmečkega praznika, ki ga vsako leto organizira Društvo podeželske mladine, pripravilo v Kulturnem domu v Moravčah priložnostno razstavo.

Razstavne eksponate, miniature modele kmečkih in furmanskih vozov, ročnih vozičkov in sani iz vse Slovenije, je v razmerju 1:7 izdelal **g. Janko Samsa iz vasi Žirje pri Sežani**. So popolne kopije originalov s svojim poreklom in z zgodbo oziroma zgodovino. Po mnenju komisije na Obrtni zbornici Slovenije so vrhunski in zato dragoceni ročni izdelki.

Slovenija je že od nekdaj znana tranzitna dežela. Prevozništvu in furmanstvu je bilo v preteklosti zelo razvito in je bilo tudi gibalno razvoja. Ob tem in zaradi tega so se razvile še druge spremljajoče dejavnosti: kolarstvo, sedlarstvo, kovaštvo, gostinstvo ... Vse to še kako drži tudi za Moravško dolino.

Zato smo se pri turističnem društvu z veseljem lotili organizacije razstave ob kmečkem prazniku, ker želimo, da si jo ogleda čim širši krog obiskovalcev. Za starejše bo to priložnost za obujanje spominov na otroška ali mladostniška leta, mlajšim pa želimo odpreti pogled v ne tako daljno preteklost.

Še beseda o avtorju:

Prihaja iz vasi Žirje pri Sežani, kjer danes ustvarja kot sodobni rokodelc. Kot zelo zvedav otrok, je opazoval pri raznih »strikah«, kako na poseben način izdelujejo kolarji in kovači dele, ki so jih potem sestavili v voz.

Še dolgo kasneje ga je spremljala slika voza z ogromnimi železnimi kolesi za lastno oskrbo na kmetiji, na kakršnem se je v otroštvu velikokrat peljal. Že kot šestošolec je veliko truda namenil izdelavi svojega prvega lastnega voza. Iz Stare Sušice v Košanski dolini se je preselil v Sežano, kjer se je zaposlil na železnici kot strojevodja. To delo je moral opustiti iz zdravstvenih razlogov. Posvetil se je otrokom in družini.

Prav radovednost otrok ga je pripeljala do tega, da je svoje znanje, ki ga je imel o vozovih, moral dograjevati in dopolnjevati. Otrokom je želel predstaviti življenje tistih prednikov, ki so se ukvarjali s furmanstvom in vinarstvom. Kmalu je ugotovil, da je ohranjenega vse manj, saj so v drugi polovici prejšnjega stoletja vozove zamenjali traktorji. Stopil je do muzejev, do strokovnih delavcev, šel tudi od hiše do hiše, od skednja do skednja in obiskal številne ljudi. Predvsem se je pogovarjal s starejšimi ljudmi, saj so ti največ vedeli o vozovih, njihovi uporabi in poimenovanju s krajevno ustreznimi izrazi. S sedemkratno pomanjšavo mu je uspelo v miniaturno izdelavo vključiti vse tiste posebnosti in funkcije (npr. zavorni sistem), ki jih imajo originali ter jim zagotoviti prostore v muzejih.

Dr. Janez Bogataj, Filozofska fakulteta, je takole zapisal o avtorju: »Samsa je ohranil podobo nekaterih izjemnih primerov vozov, zlasti starih prevoznških ali furmanskih, ki so vozili med Dunajem in Trstom ter na drugih daljših in krajših razdaljah. Uspela mu je tudi rekonstrukcija voza za prevažanje kamnitih blokov pri gradnji viaduktov za južno železnico in voza za prevažanje železniških pragov. Vrhunski izdelki Janka Samse niso torej le predmeti za navduševanje nad njihovo tehnološko popolnostjo, ampak nam odpirajo poglede v nekdanje načine in oblike premikanja, potovanje ljudi, njihovo vsakdanje gospodarsko prizadevanje in tudi tehnološko znanje.«

Ob tej priložnosti bomo predstavili tudi dejavnost, ki je bila s furmanstvom zelo tesno povezana, in je bila do nedavna v Moravčah zelo znana. To je sedlarstvo pri Kokalju.

Kaj vse lahko nastane v prostem času pod spretnimi prsti in ob veliki meri potrpežljivosti, iznajdljivosti, natančnosti ..., si boste lahko ogledali tudi ob razstavnem kotičku g. Iztoka Oblaka iz Goričice, ki že nekaj let izdeluje miniature slovenskih kozolcev in jih bo ob tej priložnosti prvič predstavil širši javnosti.

Odprtje razstave s kulturnim programom bo v soboto, 30.07.05, ob 18:30 uri v Kulturnem domu v Moravčah. Lepo povabljeni!

Turistično društvo Moravče

Zlati lipov list

Zlati lipov list lepo uspeva! Govor je seveda o ocenjevanju najlepše urejenih hiš, kmečkih domov in gostinskih lokalov. Evidentiranje, pridobivanje soglasij in prvo ocenjevanje je v že teku, a je vseeno še čas, da se prijavite. Škoda bi bilo, če bi spregledali vaš lepo urejeni dom in prezrli vaš trud! Lahko vam sporočimo, da so domovi, ki smo jih ocenjevali že lani, letos še lepši, odkrili pa smo tudi nekaj novih biserov. Opazovanje je zelo prijetno, a ocenjevanje ni enostavno!

Turistično društvo Moravče

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MORAVČE

VABILO

VSE UPOKOJENCE VABIMO NA SREČANJE UPOKOJENCEV GORENJSKE, KI BO V ČETRTEK, 1. SEPTEMBRA 2005, V ŠKOFJI LOKI.

AKONTACIJA 2.000,00 SIT SE PLAČA OB PRIJAVI.

PRIJAVE SPREJEMAMO VSAK TOREK OD 10. DO 12. URE V DRUŠTVENI PISARNI ALI NA TELEFON 031 614 654 (SONJA).

ODHOD AVTOBUSA IZ PEČ OB 6.30, IZ MORAVČ OB 6.45.

27. kmečki praznik v Moravčah

Društvo podeželske mladine Moravče organizira že 27. kmečki praznik v Moravčah, v nedeljo, 31. 7. 2005, ob 15. uri s kmečkimi igrami in kulturnim programom. Sledila bo velika vrtna veselica z ansamblom Storžič, organiziran bo tudi bogat srečelov.

Že v soboto, 30. 7. 2005, od 18.30 ure naprej pa si lahko ogledate razstavo na temo: Modeli kmečkih vozov.

Za jedačo in pijačo skrbijo člani DPM Moravče.

Prijazno vabljeni!

ŠTUDENTSKI KLUB DOMŽALE

Poletne dogodivščine

Poletni meseci, ki prihajajo na plan, tudi v Študentskem klubu Domžale prinašajo nemalo novosti in zanimivih dogodivščin.

PLAVALNA REKREACIJA

Ob torkih in četrtnih od 9. – 10. ure bo na bazenu v Domžalah potekala ura plavanja. Rekreativo bo vodila nekdanja plavalka in vaditeljica plavanja. Udeležba brezplačna, prijave sprejemamo vsak ponedeljek in sredo do 22. ure na telefonu 041-757-727.

Mediji in njih pomen

Spoštovani!

Po dveh mesecih znova prihajamo med vas, bralce, s kopico novic. In v tem času je bilo veliko medijskega pompa, zato sem se odločila, da v tokratnem uvodniku napišem nekaj vrstic o njihovem pomenu v družbi. Medij je sredstvo za prenos informacij. V sodobni družbi jih lahko delimo vsaj na elektronske in tiskane. Vsak od njih pa ima svoje prednosti in pomanjkljivosti. Če so elektronski mediji hitrejši in agresivnejši posredniki informacij, pa jih tudi hitreje pozabimo, ker si jih lahko ogledamo ali poslušamo le enkrat. Stopnja pozabljanja je hitra. Naša pozornost pa ne vedno najvišja.

Tiskani mediji prinašajo pisano besedo, ki jo lahko beremo kolikokrat hočemo. Beseda res ni konj, ima pa moč in če je neresnična boli, celo ubija, zato bi morali ustvarjalci medijev resnično tehtno premisliti, preden jo posredujejo javnosti. Uredniki se vedno znajdemo v gordijskem vozlu, v nerešljivi težavi med avtorjem in verodostojnostjo informacije. Z vso pravico bi informacijo, v katero dvomijo, umaknili iz objave in s tem dosegli javni linč, da izvajajo cenzuro.

Mar torej vsakdo lahko objavi, kar hoče? Novinarska svoboda je dobra, toda vsaka svoboda, ki nima mej, vodi v anarhijo, kaos in v končno izničanje. Torej je avtorju informacije prepuščeno, da s svojim imenom zagotavlja verodostojnost, svobodo in osebnostno držo. Popuščanje interesom političnih struktur ali drugim vplivnim posameznikom pomeni načrtno zavajanje javnosti, ki tako dobi »kost za glodanje« in to v medijski praznini, v času kislih kumaric, se pa odmika od srčike resničnega problema in tako javnost »posiljuje« z osebnim interesom.

Živimo v poplavi medijev, ki poleg zdravega informiranja prinašajo tudi nasilje nad javnostjo. Pomislimo le na reklame, ki medijem prinašajo velike denarje, porabnike pa, če so nekritični, veliko nadlog. Najboljše reklame običajno vsiljujejo najslabše izdelke.

Medijem je pot odprta s silovitim razvojem. Težko jih je obvladovati in imeti v neodvisnosti. Ker so to pač dejstva, na katera se ne da vplivati v doglednem času, uporabniku ostaja le ena možnost, in sicer da so kritični, iščejo informacije v več medijih in z lastno analizo iščejo resničnost objavljenega. To je pravica in dolžnost uporabnika.

Vsekakor se je dobro zavedati da, saj je pisalo v časopisu, je bilo na TV, že dolgo ni zagotovilo, da je to tudi res.

Vabim vas h kritičnemu branju.

Še obvestilce, da prihodnjič izidemo, če bo vse teklo kot po maslu, 2. septembra. Osebna oddaja gradiva je možna v sredo, 17. avgusta med 16. in 17.30 uro v prostorih uredništva na Vegovi 7.

In obžalovanje, da smo z nerednim izhajanjem izgubili največjega oglaševalca, ki je z vsakokratno objavo občinski blagajni prinesel 118.000 SIT + DDV. Varčevanje ?!

Opravičilo pa tokrat dolgujemo SLS, ki je z razumevanjem sprejela neobjavo strankarskega članka v prejšnji štrvilki. Hvala.

BERNARDA MAL, odgovorna urednica

LJUBITELJSKI FOTOGRAFI NA PLAN

Študentski klub Kamnik razpisuje nov fotonatečaj. In kaj pravijo v ŠKK? Ker je v zadnjem času pri nas poplava raznih koncertov in ker se bliža vroče poletje, smo za tokratno temo izbrali glasbo. Žirija bo izmed vseh prispelih fotografij izbrala tri najboljše, njihove avtorje pa ponovno čakajo lepe denarne nagrade. Sprejeta dela pa bodo tudi razstavljena v klubskih prostorih. Rok za oddajo del je 19. avgust 2005, prijavnico in vse podrobnosti pa najdete na www.studentski-klub.com.

KOPALKANJE

Še enkrat bi vas radi spomnili na kopalkanje, ki se bo dogajalo v poletnih mesecih na domžalskem kopališču po sledečem programu:

29. julija – REGGAE / DANCEHALL

19. avgusta – DRUM 'N' BASS / BREAKS

2. september – HIPHOP / R 'N' B / SOUL

Nora zabava, obilo dobrih koktajlov in nočno kopanje vas že vabijo!

ŠKD-JEV POLETNI DELOVNI ČAS

Ker je poletje in čas počitnic pred vrati, smo tudi v Študentskem klubu Domžale priklopili na poletni delovni čas. Od 1. julija do 15. avgusta bomo delali po naslednjem delavniku: od ponedeljka do petka: 12. – 22. ure, nedelja in prazniki od 16. – 22. ure.

MATEJA KEGEL

Naslednja številka Novic iz Moravske doline bo predvidoma izšla 2. septembra. Vaše prispevke pričakujemo do 17. avgusta.

Oddate jih lahko na sedežu Občine Moravče osebno, pošljete po pošti ali elektronski pošti moravske.novice@moravce.si.

Novice iz Moravske doline

29. julij 2005, Letnik VI, Številka 6

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. • Izhaja predvidoma enkrat mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. • Sedež izdajatelja in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, telefon 7231-229. • Izdajateljski svet: Martin Rebolj (predsednik), Roman Cerar, Jože Klopčič, Roman Novak, Anton Pačnik, Stanislav Ravnikar, Renata Videgar, Ivan Vidic. • Odgovorna urednica: Bernarda Mal, E-pošta moravske.novice@moravce.si, tel. 031 452 022. • Pomočnica urednice, oglasno trženje: Katarina Peterc, tel. 031 340 573 • Uredniški odbor: Branka Bizjan, Bojana Dorič, Darinka Grum, Jelka Lalič, Francka Toman, Ivica Zorko - Zupančič. • Medij Novice iz Moravske doline je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374 • Lektoriranje: Jana Kovič. • Oblikovanje in priprava za tisk: Andrej Lombar. • Tisk: Tiskarna Januš. • Naklada 1550 izvodov.

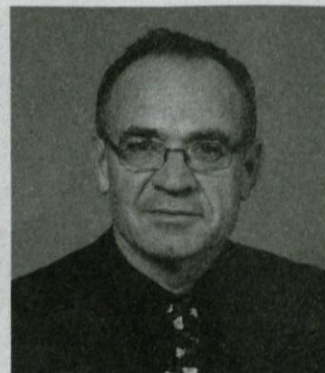
Vsi prispevki, ki jih pošiljate za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, imeti morajo datum in kraj pisanja, naslov prispevka, zapis avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu društva, politične stranke, skupine ljudi, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi zapis na disketi ali ga pošljite po E-pošti. Prispevki naj ne presegajo 1800 znakov vključno s presledki. V nasprotjem primeru bomo prisiljeni prispevek zavrniti ali krajšati. Rokopisov ne sprejemamo! Slikovnega in pisnega gradiva ne vračamo!



Spoštovane občanke in občani.

Dodobra smo zakoračili v dopustniški čas, čeprav vreme nikakor ni poletno, človek bi mislil, da je še le junij. Vreme ni naklonjeno niti dopustnikom niti knetom, ki bi radi pospravili kvaliteten pridelek.

Nekaj podobnega se dogaja tudi v moravškem Občinskem svetu pri sprejemanju proračuna za letošnje leto. Namesto da bi proračun že zdavnaj sprejeli in bi ga sedaj lahko že dobro udejanjali, oziroma bi občanke in občani dobili najnujnejše, kar jim pripada, nekateri v Občinskem svetu storijo vse, da bi



zadevo zavlekli in preprečili normalno delovanje občine. Na sejah Občinskega sveta si izmišljujajo nove in nove zaplete, od vlaganja nepopolnih amandmajev, poskusa vlaganja amandmajev na sami seji, čeprav po poslovniku to ni mogoče, do zadnjega primera v sredo, ko so poskusili postopek sprejemanja proračuna vrniti v prvo obravnavo. Krivili so celo poslovnik, ki izhaja iz leta 1999 in ki je kar naenkrat letos postal nerazumljiv, kar naenkrat vsebuje čisto nejasne člene. Krivili so telefaks, ki je bil čez nedeljo izklopljen, pa je bil čas predati amandmaje še celo dopoldne v ponedeljek direktno na občini, kakor je jasno napisano v poslovniku. Da bi prekinil to nerazumno zavlačevanje, sem ocenil, da točko o potrditvi letošnjega proračuna preložimo na sredo, 25. 7. 2005, ob 18. uri.

Rad bi vam povedal kaj ohrabrujočega. Seveda sem vam že velikokrat napisal, da upam v končno razumno potezo svetnikov, ki jo vsi težko čakamo. Sedaj so naša pričakovanja zazrta v naslednjo sredo. Vabim vas, spoštovane občanke in občani, če utegnete in če vas zanima, da se tudi vi udeležite seje Občinskega sveta.

Že v uvodu sem se dotaknil dopustniških dni. Za ta težko in dolgo pričakovani čas si želimo sprostitev in priložnosti, da si nabereemo novih moči za še boljše delo. V tem smislu vam občina pripravlja dva koncerta, kjer se vam bosta predstavila dva zelo uspešna domača predstavnika kulturnega delovanja. Oba sta si za svoje nastope prislužila več priznanj izven občine in na državni ravni. V avgustu bo imel koncert Tamburaški orkester Vrhpolje, v septembru pa komorni zbor Limbar. Obakrat bodo za popestritev poskrbeli gosti iz sosednjih občin, ki so vabila za medsebojno sodelovanje z odobravanjem sprejeli. Natančni datumi koncertov bodo objavljene, na samih prireditvah pa boste izvedeli še mnogo več.

Z novostmi o delu občine vas bom vsak teden še naprej seznanjal na ATV Litija. Želim vam, da bi čas dopustov in počitnic mogli izkoristiti za počitek ter sprostitev, za prebiranje knjig, za ukvarjanje s športom, obisk kulturnih prireditev in za vesela medsebojna srečanja. Lepo vas pozdravljam.

MARTIN REBOLJ, župan

O nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča je dajatev, ki je predpisana z 58., 60. in 61. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 18/84, 32/85, 33/86) in 218. členom Zakona o graditvi objektov (Ur. list RS, št. 110/02, 43/04) in z občinskim Odlokom o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Moravče, ki so s prostorskimi planskimi in izvedbenimi akti določena za gradnjo stanovanjskih in poslovnih objektov (razen gospodarske in javne infrastrukture).

Odmero nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča se po novem ZGO-1 in v skladu z odlokom prvič odmeri v letu 2005 in je odvisna od lege stavbnega zemljišča in površine nezazidanega stavbnega zemljišča ter od vrednosti točke, ki jo določi občinski svet Občine Moravče.

Občina Moravče je na osnovi ZGO-1 in odloka vzpostavila novo evidenco nezazidanih stavbnih zemljišč. Evidenca nezazidanih stavbnih zemljišč je vzpostavljena na podlagi uradnih državnih in občinskih prostorskih evidenc: zemljiškega katastra, katastra stavb in občinskih prostorskih aktov. V skladu z zadnjo spremembo ZGO-1 (Uradni list RS št. 43/2004) je Občina Moravče javno razgrnitev vzpostavljene evidence nezazidanih stavbnih zemljišč izvedla v času od 26. 4. 2005 do 26. 5. 2005.

Po pregledu pripomb podajamo ključne pobude oziroma "odgovore", ki ste jih podali v času javne razgrnitve:

S tem, ko prostorski plan opredeli območje nezazidanega stavbnega zemljišča, seveda le na kmetijskem ali gozdnem zemljišču, saj ga drugod ne more, se stanje na do tedaj kmetijskem zemljišču ali gozdu, v fizičnem smislu, še ni nič spremenilo. Opredelitev v prostorskem planu pomeni le to, da je na določenem območju

predvidena spremenjena raba zemljišč - gradnja za določen namen. Da je kmetijsko zemljišče tudi po sprejetju prostorskega plana, ki opredeli nezazidano stavbno zemljišče, in tudi po sprejetju prostorskega izvedbenega akta, še vedno zemljišče, na katerem se kmetuje, kažejo tudi tiste določbe zakona o kmetijskih zemljiščih, ki urejajo obveznost plačila odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda.

Slabo stanje na področju evidentiranja nepremičnin, torej zemljiške knjige in zemljiškega katastra, je posledica prejšnjega sistema družbene lastnine. V tistem obdobju nevpisovanje nepremičnin v zemljiško knjigo, kakor tudi nejavljanje sprememb rabe zemljišč, ni imelo nobenih posledic, čeprav je bilo to s takratnim zakonom o zemljiškem katastru predpisano.

Pozivamo vse lastnike stavb in delov stavb, da uredijo evidenco katastra stavb. Z vrisom podatkov bodo nekatere parcelo, izvzete iz evidence nezazidanih stavbnih zemljišč, vzpostavljene na podlagi uradnih državnih podatkov.

Pri naslednjih pobudah za spremembo prostorskega plana občine boste lahko podali pobudo za spremembo v kmetijska zemljišča in v primeru, da bodo pristojna ministrstva to pobudo podprla, to verjetno pomeni, da na tem zemljišču ne bo možna nikakršna gradnja, niti postavitev enostavnih objektov (lope, drvarnice, kozolci, silosi ...). Poudariti je potrebno, da so prostorski dokumenti strateške kot tudi izvedbene narave in se sprejemajo za dolgoročno obdobje in ne zgolj za obdobje nekaj let. Zato je pomembno, da vsakdo, ki razmišlja, da bo podal pobudo, resnično pretehta, kaj namerava v daljšem obdobju na predmetnem zemljišču početi.

Občina Moravče, Oddelek za okolje in prostor

Ker vlada hoče vgraditi svojo politično prevlado v zakon o RTV, je naša stranka skupaj z LDS vložila zahtevo za razpis naknadnega zakonodajnega referenduma, v katerem bomo odločali, kakšen medijski prostor si Slovenija zasluži. Če je ta referendum še zadnja možnost v smislu boja za demokracijo pri zakonu o RTV, če je to zadnja možnost, da branimo zakon, ki je v Evropi do sedaj veljal kot primer enega najboljših zakonov o televiziji, potem to pravico moramo izkoristiti.



Eva Karažija je že dolga leta ravnateljica na osnovni šoli Moravče in vsa ta leta je bila predana svojemu poslanstvu. Po navedbah njenih kolegov je strokovnost njena vrlina. Vest, da zapušča svoje delovno mesto sredi mandata, se zdi skoraj neverjetna, še posebej ker pravijo, da se bo letos upokojila. Priča smo čudnim pritiskom na ravnateljke s strani šolskega ministrstva. Kaže, da po novem strokovnost ni več merilo. Če je v ozadju kadrovska zamenjava, se kot kaže nekemu zelo mudi mesto ravnateljke izprazniti in ga na to zasesti. Se sprašujete zakaj?

Odbor

Slovenska ljudska stranka je v četrtek, 12. maja 2005, s slavnostno akademijo v Podpeči zaznamovala 17. obletnico ustanovitve Slovenske kmečke zveze, prve slovenske demokratične politične stranke. Ob tem se je SLS spomnila tudi 16. obletnice Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) ter pete obletnice združitve SLS in SKD. V okviru slavnostne akademije je potekala javna tribuna z naslovom: »Slovensko kmetstvo kot graditelj demokratične Slovenije«.

SLS.

Slovenska ljudska stranka

Slavnostni govornik na akademiji je bil predsednik stranke Janez Podobnik, ki je v svojem govoru posebej poudaril pomen Slovenske ljudske stranke tudi v današnjem času. Ob tej priložnosti je bila tudi razstava dokumentov, fotografij, spisov in drugega gradiva iz obdobja od 1988 do danes. **(Omenjeni tekst pomotoma ni bil objavljen v prejšnji številki!!!!)**

SLS Moravče skrbijo dogajanja na občini. Proračun za letošnje leto še ni sprejet. Župan poudarja, da je pripravljalec proračuna on sam. Vsekakor, saj mu te pravice v naši stranki nikoli nismo odrekli, ne podpiramo pa način, kako proračun sestavlja, saj se župan ni bil in ni pripravljen, pri sestavi ali popravku proračuna, predhodno usklajevati. Ne da je v celoti negiral že sprejeti razvojni program do leta 2007, pač pa ga je sestavil na novo, ki pa nima podpore v projektih. Velik del sredstev je črtal tudi iz postavke namenjene kmetijstvu in s tem razvoju podeželja. Niti ni poskušal pridobiti sredstva iz drugih skladov, za kar so sedaj idealne možnosti. Kot sklicatelj zadnje izredne seje glede problematike deponiranja gradbenih in ostalih odpadkov, ni pripravil nikakršnega gradiva. Niso bili pripravljene sklepi, o čemer bi svetniki lahko glasovali, zato o ničemer ni bilo mogoče glasovati, razen o dnevnem redu. Pred izredno sejo je obvestil medije in v kontekstu omenjal tudi našo stranko, ki pri zadevi v ničemer ni bila prisotna. Stranka ostro protestira proti pavšalnemu pisanjem in očitkom, ki so namenjeni stranki, brez vsake osnove, ne da bi bili očitki predhodno preverjeni.

Pred nami je poletni čas, zato vam drage občanke in občani želimo lepih, a ne prevročih dni.

OO SLS Moravče

Kljub slabemu vremenu, ki smo mu bili priča v juniju in začetku julija, dogodki v naši občini dvigujejo temperaturo. Zanimanje državnih medijev: RTV Slovenija, Dnevnik, Delo itd., pa kaže, da sta odlaganje industrijskih odpadkov in vsesplošni kaos v občini, pomembni zadevi.

SDS

V Občinskem odboru Slovenske demokratske stranke odločno nasprotujemo temu, da se v naši občini vrši odlaganje odpadkov. V kolikor se ta problematika ne bo uredila, bomo v OO SDS Moravče sprožili pobudo, da se razpiše referendum. Odločitev bo na koncu v vaših rokah spoštovane občanke in občani.

Veliko je bilo povedanega tudi na ATV. Oglasila se je Ljudmila Novak in kar povprek obtoževala svetnika Romana Cerarja. Veliko je laži, ki jih vztrajno ponavlja in jih zaradi neresničnosti ne more dokazati. Res je, da ima laž kratke noge in sedaj je samo še vprašanje meseca dveh, ko se bo pokazalo, kdo laže in zavaja občane.

V mesecu juliju je bil predsednik OO SDS Moravče Roman Cerar povabljen na piknik, kjer se je srečal tudi s predsednikom Vlade Republike Slovenije Janezom Janšo.



OO SDS Moravče

Stranka Nova Slovenija je bila ustanovljena 4. avgusta 2000, potem ko se del članstva bivše SKD ni strinjal z odločitvami in politikom na novo združene stranke SLS in SKD.

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

V ponedeljek, 18. julija 2005, je Nova Slovenija v hotelu Mons v Ljubljani praznovala peto obletnico ustanovitve. Slavnostni govornik je bil predsednik stranke gospod Andrej Bajuk. V svojem govoru je orisal razloge za nastanek stranke, ki je nastala tako rekoč skozi noč, in že takoj po ustanovitvi postala tudi parlamentarna stranka. Njeno glavno vodilo je politično delovanje na podlagi krščanskih vrednot. Po petih letih je postala tudi vladna stranka, ki so ji bili zaupani pomembni resorji, kot je finančno ministrstvo, ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ministrstvo za pravosodje ter ministrstvo za visoko šolstvo in znanost. Stranka ima tudi dva poslance v evropskem parlamentu in je z zmago na evropskih volitvah leta 2004 dosegla svoj največji uspeh. Z devetimi poslanci v slovenskem parlamentu, z mnogimi občinskimi svetniki in župani pa igra pomembno in aktivno politično vlogo v Sloveniji. Nova Slovenija pridobiva tudi čedalje več mladih članov, saj je podmladek stranke Mlada Slovenija zelo aktiven in s svojim programom pritegne vedno več mladih, ki želijo sodelovati v političnem življenju Slovenije.

V kulturnem programu je nastopil tudi Komorni zbor Limbar, ki se je letos že nekajkrat predstavil s svojim programom visokim predstavnikom političnega življenja.

Po slavnostni napitnici so člani stranke in gostje skupaj praznovali peto obletnico v prijetnem druženju ter načrtovanju septembrskega tabora stranke in volilnega kongresa, ki bo sredi novembra.

OO N.Si Moravče

Končal se je prvi »polčas« letošnjega leta, če se lahko izrazimo v nogometnem žargonu. Pred nami so zaslužene počitnice. Tudi v Državnem zboru se počasi odpravljamo na počitnice, ki se bodo v letošnjem letu izkoristile za obnovo dela poslopja Državnega zbora. Pred tem pa bomo predvidoma na dveh izrednih sejah sprejemali še odlok za referendum o RTV in Zakonu o skladnem regionalnem razvoju. V času ko to pišem, je že znano, da bo potrditveni referendum za zakon o RTV 25. septembra. Potrjevali bomo zakon, okrog katerega je bilo v zadnjih mesecih izrečenih veliko besed in prelito veliko črnila. Predlagani zakon pomeni umik politike iz javne RTV, ki jo je vso povojno obdobje vodila in nadzirala vladajoča politika. Glede na odziv predstavnikov bivše vladajoče garniture sem prepričan, da je zakon dober in da ga je potrebno potrditi.

Zadnje julijsko zasedanje je bilo zelo natrpano, saj so zasedanja trajala od 10. pa vse do 20., 21. ure. Na tem zasedanju, smo poleg ostalih zakonov, sprejeli spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki bo popravil krivice, ki so jih bili deležni upokojenci vse od leta 2000 dalje. Zakon predvideva manjše zaostajanje pokojnin za izplačanimi plačami, kot pa tisti iz leta 2000 in povečuje vsote tako imenovanega regresa, sedaj letnega dodatka. Popravki tega in še veliko ostalih zakonov kažejo na to, da se je sedanja vlada odločila na vseh področjih vsaj popraviti krivice, ki so se zgodile v preteklosti. In te krivi-

ce se niso zgodile premožnim, ampak revnim državljanom in državljanom.

Vlada pripravlja proračun za leti 2006 in 2007. Kot poslanec vladajoče koalicije imam možnost predlagati določene projekte, ki bi se vključili v državni proračun. Ker pa imajo v državnem proračunu prednost tisti projekti za posamezne občine, kjer občina vlaga tudi svoja sredstva, sem pravočasno pisno in ustno pozval moravškega župana, da mi pripravi svoje predloge, ki bi jih vložili skupaj kot predloge za državni proračun. Žal me gospod župan do dogovorjenega roka ni niti poklical niti ni poslal kakršnih koli predlogov, s katerimi bi občina Moravče kandidirala za sredstva v državnem proračunu. Prepričan sem pa, da je potreb v občini Moravče veliko, državni proračun pa vsako leto namenja veliko sredstev za potrebe izgradenj cest, vodovodov ... Naj razume kdor lahko, jaz ne morem.

Naj vas na koncu še spomnim, da sem vam na voljo v poslanski pisarni v Moravčah vsak 1. in 3. ponedeljek od 18. do 19. ure. Pisarna leži nad prostori trgovine TUŠ (bivši VELE) v Moravčah. Pisarna bo v mesecu avgustu zaprta, ponovno pa bo odprta 1. ponedeljek v septembru.

Želim vam, da se med težko prisluzenim dopustom spočijete in si nabereite novih moči za delo v drugem »polčasu« letošnjega leta.

FRANC CAPUDER, poslanec DZ

PET MINUT S SVETNIKOM

Rajko Vavpetič, svetnik SD

Vaše ime se pojavlja na mnogih drugih, prav nič političnih mestih. Upravičeno pričakujem, da mi boste povedali marsikaj zanimivega o sebi.

Bojim se, da vas bom razočaral. Ne bi se rad promoviral. Ljudje me dovolj poznajo in verjetno ne bi bilo zanimivo brati o znanih stvareh. Mojih »pet minut s svetnikom« ne želim zapraviti za svoje osebno reklamiranje.

Morda pa bi bilo le smiselno povedati, da gre za tistega g. Vavpetiča, ki je tudi uspešen glasbenik.

Začel sem z igranjem harmonike in klavirja. Po otroškem navdušenju sem vse skupaj postavil v kot in naredil premor do fantovskih letih. Dobesedno zagrabilo me je na nekem koncertu ansambla Avsenik. Popolnoma me je navdušilo. Takoj sem kupil harmoniko in začel z igranjem na ohceti. Imeli sem trio, v katerem je igral tudi moj brat. Kasneje sem igral pri takrat zelo uspešnem ansamblu Kovinarji. Šest let sem vodil tamburaški orkester. Igral sem pri godbi Moravče, moj brat pa je še vedno njen dirigent. Nastopal sem tudi z moškim pevskim zborom Moravče. Celo desetletje sem bil kot profesionalen glasbenik v Švici, Nemčiji in Avstriji. Trenutno igram pri ansamblu Vrhovci, nastopam tudi kot solo pevec ali kot »one man band« razveseljujem z zabavno glasbo.

Slovenija je šla v Evropo, vi proti domu.

Tisti, ki se je kdaj ukvarjal z glasbo ve, da te to področje zahteva celega. Imam dokaj mlado družino in neprimerna se mi je zdela tolikšna odsotnost. Doma se sedaj ukvarjam z nepremičninami



in mi glasba ni več osnovna preokupacija. Družina zahteva svoje in »vandranja« po svetu je konec. V življenju je treba kdaj pretehtati, kaj je pomembnejše. Zase sem obdržal ribolov. Tudi vse člane ansambla sem navdušil nad tem in sedaj gremo tudi loviti skupaj.

Veliko stvari ste našli, ki ste jih hoteli kar preskočiti, pa vendar še nisva na političnem področju.

Res še ni konec mojih aktivnosti. Pri igranju pomagam tudi drugim ansamblom. Pišem glasbo. Sem glasbeni producent in tako skrbim za kvaliteto snemanja.

Kot redni član SAZAS-a pomagam skrbeti za avtorske pravice in pravice avtorjev na vsem glasbenem področju. Tudi v stranki sem rad aktiven, kot svetnik pa ne želim sedeti križem rok.

Politika in glasba ... Dve tako različni sceni, ki se verjetno ne dopolnjujeta.

Glasba me prevzame, nastopam rad, poskrbeti za ljudi je krasno. Iz sveta politike z veseljem zbežim v svet glasbe. Politika je včasih umazana zadeva, ki je nujno potrebna. Ne more biti nadomestila zanjo. Določene stvari je treba urediti in zelo me jezi, če se jih ne da.

Razočaran sem, ker je preveč prisotnosti strankarskih interesov. Prvo in edino vodilo pri delu v politiki bi moral biti človek. Zadnja seja Občinskega sveta je žal pokazala ravno nasprotno.

Občinski svet naj ne bi bil sredstvo za razkazovanje moči. Izvolili so nas občani. Nič nimam proti finančni pomoči pri cerkvenih strukturah. Tudi sam sem zastoj igral in s tem pomagal pri pridobivanju sredstev za cerkev pri sv. Andreju. Vendar razmišljam razsodno in ugotavljam, da naj bi šlo tem času preveč denarja za stvari, ki v položaju, v katerem se nahaja naša občina, niso nujno potrebne.

Mislil, da ni bilo svetnika, ki mi ne bi tožil prav o tem in hrepenel po tem, da naredi za ljudi čim več dobrega.

Vsak ima možnost priti na Občinski svet in videti, kaj se dogaja ali pa sejo spremljati preko ATV. Opazujejo lahko naše delo in vidijo, kako posamezniki glasujemo. Iz tega lahko sklepajo, za

kaj komu gre oz. kakšen interes ima.

G. župan Rebolj je uvedel določen red, kar marsikomu ni prav nič všeč. Tako bi moralo biti že prej. Ne bi se smelo zgoditi, da je občina Moravče v stanju, v katerem komaj poravnava tekoče obveznosti. Kje je vzrok? Morda je razlog v nepoznavanju zadev ali naivnosti, vsekakor pa je treba stvari postaviti na pravo mesto.

Še ta denar, ki je na voljo, ne bomo mogli porabiti, ker ni sprejet proračun. Res škoda. Veliko je tudi primerov posledic napačnih ravnanj v preteklosti.

Očitno imate v mislih nekaj konkretnega.

Stegne so bile že tri krat v planu za izvedbo vodovoda, pa je prišlo vsakič do prerazporejanja denarja. O cesti raje ne bi izgubljal besed. Še vedno imamo makadamsko cesto, ki je ob dežju težko prevozna, saj ima globoke hudourniške kanale. Vendar ima oskrba z vodo prioriteto. Zgornji del Stegen se zelo širi in s tem tudi potrebe po komunalni ureditvi. Morali bi to upoštevati.

Zavedam se tudi, da je v Moravški dolini še veliko zadev po-

Zakaj sva z županom "nekompatibilna"

Občinski svet občine Moravče je sprejel predlog bivše županje Ljudmile Novak in me z veliko večino potrdil kot podžupana občine Moravče. Naloge, ki so mi bile zaupane, sem skušal kar najbolj vestno opravljati.

Po odhodu bivše županje sem po svojih najboljših močeh ter s pomočjo občinske uprave z vso odgovornostjo vodil občino Moravče do izvolitve novega župana oziroma do primopredaje poslov županu Martinu Rebolju. Tudi njemu sem bil pripravljen stati ob strani pri izpolnjevanju županskih nalog, kar sem mu tudi jasno povedal. Na njegovo prošnjo sem se udeležil nekaterih prireditev, vendar so postajala njegova povabila vse redkejša. Nekajkrat se je celo zgodilo, da me je zaprosil za nadomeščanje, nakar je isti dan zadolžitev odpovedal in se sam udeležil prireditve.

Ko je župan Martin Rebolj odšel na službeno potovanje v tujino, je za nadomeščanje pooblastil svetnika Staneta Ravnikarja, čeprav v Statutu občine Moravče jasno piše, da podžupan nadomešča župana ob odsotnosti.

Na seji občinskega sveta pa je župan Martin Rebolj izjavil, da me bo razrešil, ker po njegovem mnenju nisva "kompatibilna". Ne da bi podal predlog za razrešitev na občinskem svetu, mi je ukinil nagrado za opravljanje funkcije podžupana, s tem pa je kršil zakon. Ne pritožujem se zaradi neizplačane nagrade, ki je le simbolična, pač pa menim, da mora župan ravnati zakonito in ne po svoji politični samovolji. Zaradi njegovega samovoljnega ravnanja in političnega pritiska na svetnike, urednico občinskega glasila, in po najnovejših informacijah celo na ravnateljico osnovne šole, se z njegovim vodenjem občine ne morem strinjati. Namesto da bi skušal z nami svetniki sodelovati ter doseči kompromis, nas sramoti in izsiljuje v medijih.

Z nenehnim kritiziranjem dela bivše županje oziroma občinske uprave in lažnim tolmačenjem finančnega stanja, izkrivlja resnico o stanju občine in želi izničiti vse, kar je bilo dobrega v preteklosti. V njegovem vodenju občine tudi ni nobene vizije o prihodnosti občine, pač pa vse svoje moči usmerja v kritiziranje preteklosti, s čimer izgublja verodostojnost, občina pa ugled in boljšo prihodnost.

Župana sicer razumem, da želi ob svoji strani nekoga, ki podpira njegovo delovanje, vendar bo za to moral dobiti tudi podporo občinskega sveta. Če bi se bil pripravljen normalno in demokratično dogovarjati, ne pa zgolj uveljavljati svoje volje, bi bili tudi svetniki pripravljeni z njim sodelovati in podpreti pametne predloge.

FRANC MAJDIČ, podžupan

vezanih z infrastrukturo, ki jih je nujno potrebno rešiti.

Imate še upanje, da se je v politiki vredno boriti?

Upanje mora ostati. Po moji pobudi je na glavni cesti pred križiščem Selo z domžalske strani postavljen znak za omejitev hitrosti na 60 km na uro. Žal sam znak ne bo zaščitil življenj. Prevelike hitrosti na tem delu ceste resno ogrožajo življenja naših otrok. Nujno bi bilo uvesti meritve hitrosti, da bi šoferji znak upoštevali. Na tem delu so že bile nesreče se bojim, da bodo še.

Sledi izrekanje želja ...

Želim si, da bi v uredništvu ne razmišljali toliko o barvnem oz. črno belem tisku, pač pa bi se posvetili vsebini posamezne številke. Ob pregledu drugih časopisov ugotavljam, da imajo Moravške novice na tem področju še kar nekaj rezerve.

Želel bi si tudi, da bi svetniki uspeli vreči pogled čez svoj plot, manj upoštevali navodila svojih strankarskih šefov ter zagotovili sprejem proračuna ter tako zagotovili osnovo za porabo tistih malo sredstev, ki bodo na voljo.

DARINKA GRUM

V Moravčah uspešno skozi težave pri izpolnjevanju subvencijskih vlog

Od 1. aprila do konca maja je na kmetijskih svetovalnih službah potekalo izpolnjevanje subvencijskih vlog, letos prvič v elektronski obliki in na podlagi digitalnih in ortofoto posnetkov.

Kljub možnosti ročnega izpolnjevanja, se jih je precej odločilo za drugo možnost zaradi številnih prednosti, čeprav je to pomenilo dodatne stroške. Računalniško vnesene vloge bodo namreč prej obravnavane, manjša je možnost napak zaradi preverjanja podatkov z uradnimi evidencami, pa tudi precej je bilo negotovosti zaradi letalskih posnetkov. Pri elektronskem vnosu je možen tudi izračun različnih možnih vlog in kombinacij in tako določitev najbolj ugodne variante za vlagatelja.

V Moravčah so imeli na voljo tri vnosna mesta. Poleg kmetijskega svetovalca Janeza Ocepka, so priskočili na pomoč še trije študentje. Na začetku so imeli nekaj težav z nedelovanjem aplikacije za vnos in s tehnično opremo, nato pa je delo zaradi primerne organizacije dobro steklo. Do 31. maja je bilo vnesenih 281 vlog, glavnina že do 16. maja, ko je bil postavljen prvi rok. Na dan pa so jih obdelali v povprečju 9, saj so delali od jutra, do poznega popoldneva. Delo je šlo precej lažje in hitreje od rok pri tistih kmetih, ki so se že prej sami vsaj malo pripravili in tudi dostavili vso potrebno dokumentacijo, kar si velja zapomniti za naslednje leto. Prvi koraki v tem projektu so bili tako uspešno narejeni in upamo lahko, da bo vsako leto boljše.

Vsi vlagatelji pa bodo še do konca leta pozvani na eno od institucij (Kmetijska svetovalna služba, Sklad kmetijskih zemljišč, Upravna enota ...), da uskladijo podatke o grafičnih enotah rabe (GERK), kar bo osnova za vlaganje subvencij za leto 2006.

FRANCKA TOMAN

Še posebno obvestilo kmetom katastrskih občin Moravče in Krašce:

Območje k.o. Moravče in Krašce je v letu 2004 izpadlo iz omejenih dejavnikov. Na podlagi uredbe bo možno uveljavljati zahtevke zaradi neugodnih naravnih razmer v letu 2005 v obdobju od 22. julija do 22. avgusta 2005. To naj bi bilo nekakšno nadomestilo za plačilo za omejene dejavnike. Natančnejša navodila zainteresirani lahko preberejo na oglasni deski Kmetijske svetovalne službe ali dobijo pri Janezu Ocepku. Glavni pogoj je oddana zbirna vloga za leto 2005.

Farsa odigrana, katarze pa še ni

Prvič se dogaja, da v eni številki Novic poročamo o kar treh sejah Občinskega sveta Občine Moravče, ob dejstvu, da se je tretja seja nadaljevala še 27. julija, na dan tiskanja te številke. Poročanje je bilo onemogočeno zaradi predavitve izida glasila, ki je med vami po skoraj dveh mesecih.

Poročilo z 22. seje občinskega sveta

Moravče, 15. junij

Na 22. sej OS Občine Moravče se je zbralo 13 svetnikov in svetnic, nekaj predstavnikov občanov, nosilcev lokalne oblasti in tudi novinarji. OS je obravnaval 8 točk dnevnega reda, najpomembnejša je bila gotovo obravnava in sprejem predloga proračuna Občine Moravče za leto 2005 in predloga Razvojnega programa Občine Moravče za obdobje 2005 – 2008.

S sprejemom zapisnika ni bilo zapletov kot tudi ne s potrditvijo zvišanja cen storitev pomoči na domu, ki jih je predlagal Center za socialno delo Domžale. Cena se v povprečju poveča za 2,9%. Kar 3 ure in 15 minut so svetniki namenili razpravi o predlogu proračuna, ki ga je pripravil župan na osnovi osnutka. Leta je bil v 30 dnevni javni obravnavi. Svetniki so vložili 32 amandmajev, vendar jih župan v predlogu ni upošteval, ker je menil, da so vloženi nepravilno. Tudi amandmajev s strani KS Dešen župan v predlogu ni upošteval (sanacija plazu, upravičenost KS do ekološke rente, pitna voda Ušeniče). V razpravi so koalicijski in opozicijski svetniki dokazovali svoj prav glede ustreznosti delitve proračunskih sredstev in pravilnost vlaganja amandmajev v stilu obtoževanja, celo žaljenja in osebne blatnje, soglasja pa niso dosegli, tako da je župan umaknil predlog proračuna iz nadaljnje obravnave s slikovito »primerjavo« o tisočaku. Po njegovem ga ni mogoče raztrgati na 15 kosov in vsakemu dati del, ker ti, kosci, ne bi imeli vrednosti. Prav gotovo. Drugo možnost, da je tisočaka možno zamenjati v manjše denarne enote, pa ni upošteval, temveč je tisočaka spravil v lastni žep. Če simbolno prenesemo prizor v proračun, bo, sodeč po dogajanju na seji, de sprejetja proračuna prišlo le v primeru upoštevanja druge možnosti. Vsi svetniki, ne le koalicijski, so izvoljeni predstavniki občanov in imajo do njih obveznosti v zastopanju njihovih interesov na sejah OS, hkrati pa tudi dolžnost, da dosežejo uveljavitev vsaj dela njihovih pričakovanj na področju skladnega razvoja občine.

Prav vsi svetniki in župan pa so se strinjali v eni stvari, da namreč ne nasprotujejo razvoju občine. Žal pa z načinom, ki so ga pokazali do sedaj dosegajo prav nasprotno – zastoj razvoja na vseh področjih delovanja. Prvo načelo demokracije - predstavljane interesov, usklajevanje in sklepanje kompromisov - v moravškem OS ne velja. Vladajoča manjšina je za doseganje ciljev izbrala pritisk na javnost z medijskim linčem posameznikov, opozicijska večina pa tudi ne popušča v odločanju o delitvi proračunskih sredstev.

Svetniki so do 30. 9. določili čas začasnega financiranja Občine po dvanajstlinah, kar zagotavlja njeno delovanje in pokrivanje z zakoni določenih obveznosti do zavodov, katerih ustanovitelj je Občina. In kaj bo v primeru, da proračun ne bo sprejet? Ob tako neugodnem izidu bodo vsa investicijska sredstva, ki so na voljo v proračunu, ostala v državni blagajni. Župan pa ima nalogo, da do 15. julija pripravi nov osnutek proračuna.

O razvojnem planu za obdobje 2005 – 2008 niso razpravljali. V veljavo ostaja tisti, ki ga je sprejel OS v isti sestavi pred letom dni.

V nadaljevanju je bil sprejet **Odlok o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave** Občine Moravče skupaj s spremembo 19. člena odloka, ki določa zagotavljanje izvajanja nalog na različnih področjih. Dodali so še nalogo: gospodarjenje z občinskim premoženjem.

Novice iz Moravske doline so bile znova na dnevnem redu s predlogom o povišanju vrednosti točke, spremembi vrednotenja novinarskih zvrsti, ceni enega izvoda časopisa za zunanje naročnike. Predstavljena je bila tudi potreba po računalniški in pisarniški opremi v prostorih uredništva. Nobenega od predlogov svetniki niso sprejeli.

Vidno utrujeni in nezadovoljni svetniki se tudi niso pretirano ukvarjali z osnutkom Odloka o cenah komunalnih storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja – čiščenje komunalne odpadne vode na območju občine Moravče. Sprejeli so osnutek in ga posredovali v 30-dnevno javno obravnavo. Sledila je še zadnja točka dnevnega reda, to so vprašanja, pobude, predlogi ... Seja je bila zaključena okoli 24. ure.

MAL

Poročilo s 23. (izredne) seje Občinskega sveta občine Moravče

Dne, 29. junija 2005 je bila sklicana 23. (izredna) seja Občinskega sveta.

Glede na predlagani dnevni red naj bi Občinski svet odločal o problematiki deponiranja gradbenih in ostalih odpadkov na območju občine Moravče.

Svetniki so župana opozorili, da pogoji za sklic seje niso bili izpolnjeni. Po krajši razpravi je sledilo glasovanje o dnevnem redu. Svetniki so s petimi glasovi za in osmimi proti zavrnili dnevni red izredne seje, zato je bila prekinjena.

Župan je ob koncu ponovno poudaril, da so bila pridobljena vsa potrebna dovoljenja in soglasja za dovoz odpadkov na območje občine Moravče. Pri čemer ne gre za deponije, ampak za sanacije izkopov ali zasutje depresije oziroma jame.

KATJA PETERC

Obravnava proračuna ponovno predstavljena

V sredo, 20. julija 2005, se je kljub času dopustov sestal Občinski svet občine Moravče na svoji 24. seji. Na dnevnem redu je bilo kar 12. točk. Zataknilo se je že pri potrjevanju dnevnega reda. Kot 7. točka je bila na dnevnem redu obravnava in sprejem Odloka proračuna Občine Moravče za leto 2005 (popravljen predlog). Svetniki se niso strinjali z razlago župana, da se obravnava popravljene predlog, saj so na prejšnji seji sprejeli sklep, da župan pripravi nov predlog proračuna, kot je zapisano tudi v 74. členu Poslovnika občinskega sveta občine Moravče. Po daljši razpravi in dokazovanju o pravilnosti oz. nepravilnosti postopka so sprejeli sklep, da se ta točka prestavi na zadnje mesto. Po potrditvi

tako popravljenega dnevnega reda so pričeli z delom. Potrdili so zapisnik 22. seje občinskega sveta in povprašali, zakaj ni zapisnika 23. (izredne) seje Občinskega sveta.

Obravnavali so osnutek Odloka o oskrbi s pitno vodo v občini Moravče, osnutek Odloka o odvajanju komunalne in padavinske odpadne vode v občini Moravče, osnutek Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v občini Moravče in vse tri dali v 60 dnevno javno razpravo. Sprejeli so **Odlok o določitvi cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja – čiščenje komunalne odpadne vode v občini Moravče, s katerim se določa, da je: »lastna cena čiščenja 1 m³ odvedene ali izčrpane vode v čistilni napravi Krašče 91,70 SIT, lastna cena čiščenja 1 m³ odvedene ali izčrpane vode v čistilni napravi Moravče je 56,35 SIT, lastna cena za sprejem in obdelavo greznične gošče je lastna cena čiščenja v posamezni čistilni napravi, pomnožena z 18.«**

Cena za uporabo infrastrukture se zaenkrat ne obračunava. Lahko pa se spremeni ob vsaki spremembi razvojnega programa oziroma sprejemu novega razvojnega programa, ki spreminja upravičene stroške investicije v infrastrukturo.

Odlok prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občine Moravče.

V 7. točki dnevnega reda je župan prisotne seznanil z informacijo, da je na pobudo župana občine Litija Mirka Kaplje in župana občine Moravče dana prijava projekta s področja regionalne javne infrastrukture za pridobitev sredstev v letu 2006 na RRA LUR z nazivom projekta »**Rekonstrukcija lokalnih cest na območju od Velike vasi do Sp. in Zg. Prekra s povezavama na magistralno cesto Litija-Ljubljana preko Zg. in Sp. Ribč.**« V nadaljevanju je župan navedel, da mora občina v letošnjem letu pridobiti vse projekte za izvedbo (tudi novelacijo že obstoječih projektov), dokument identifikacije projekta in pred investicijsko zasnovano, za kar ocenjujejo strošek v višini 5 milijonov SIT. V letu 2006 pa morajo izvesti javni razpis za izbiro izvajalca del in v letu 2006/7 realizirati investicijo, za kar bodo vsako leto porabili 13,2 milijona SIT.

8. točka dnevnega reda je bila **Obravnava in sprejem predloga Uredniškega odbora Novic iz Moravske doline za revalorizacijo vrednosti točke, spremembo točkovanja novinarskih zvrsti, določitev posamezne cene številke glasila za individualne naročnike izven občine Moravče.**

Po obrazložitvi, da je vrednost točke za obračun prispevkov dopisnikov nespremenjena od leta 2000 je Občinski svet potrdil povišanje vrednosti točke iz 35 na 45 SIT, ki se obračunava od 1.

8. 2005 dalje. Nadalje je sprejel predlagano korekcijo točk, ki se prav tako obračunava od 1. 8. 2005 dalje in ceno za izvod občinskega glasila v letu 2005 za individualne naročnike izven občine Moravče, ki znaša 350 SIT za izvod glasila, naročnikom se skupaj s poštnino obračuna enkrat letno. Cena velja od 1.8.2005.

Sledila je Obravnava in sprejem predloga o razrešitvi podžupana Franca Majdiča.

Župan je ustno obrazložil nepravilnosti, ki naj bi jih storil podžupan v času nadomeščanja županje. S temi razlagami se podžupan ni strinjal in povedal, da so vse te obtožbe neresnične in, da bo ubral potrebne poti, po katerih bo dokazal, da je delal pravilno. V bran podžupanu so se postavili tudi številni svetniki, ki so razlagali, da je bil podžupan korekten in odgovoren pri svojem delu. Posebej so župana opozorili na nezakonitost, ko mu je samovoljno ukinitel nadomestilo za izvrševanje podžupanske funkcije in na to, da mu ni dajal nalog, ki jih predpisuje Statut občine Moravče. »Žalostno je, da je župan izbral »javni linč podžupana« za nabiranje predvolilnih glasov, namesto da bi deloval povezujoče v občini pa deluje razdruževalno,« je dejal svetnik Danijel Cerar. **Po zaključeni burni razpravi, so svetniki zahtevali pisno obrazložitev vzrokov za razrešitev Franca Majdiča s funkcije podžupana in zavrnil predlog sklepa o razrešitvi.**

Pod 10. točko so obravnavali in sprejeli sklep o začetku postopka za odprodajo premoženja občine Moravče. Navedeni postopki bodo potekali po naslednjem načinu:

- zemljišča predvidena za zamenjavo oziroma za ureditev zemljiško knjižnega stanja,
- zemljišča predvidena za prodajo, ki so po namembnosti nezazidana stavbna zemljišča,
- zemljišča predvidena za prodajo, ki so vpisana v zemljiško knjigo kot javno dobro, vendar ne služijo svojemu prvotnemu namenu,
- stanovanja.

Pod 11. točko svetniki vložili več pobud vprašanj in predlogov. Nekaj ustnih odgovorov so dobili že na sami seji, ostale pa bodo dobili v pisni obliki v zapisniku te seje.

Pod 12. točko Obravnava in sprejem predloga Odloka o proračunu občine Moravče za leto 2005 (popravljen predlog) je bil sprejet **SKLEP**, da se seja občinskega sveta s to točko nadaljuje v sredo, 27. 7. 2005 ob 18. uri. Amandmaji na navedeni predlog pa se vložijo do sobote, 23. 7. 2005 do 12. ure.

B.B.

Novosti na področju lokalne samouprave

Na področju lokalne samouprave se pripravljajo številne novosti, zato smo za razlago in pojasnila zaprosili državnega sekretarja Francija Rokavca.

Lokalna samouprava je v evropskih državah postala eden izmed temeljev parlamentarne demokracije. Njeno uresničevanje je podlaga za presojo demokratičnosti posamezne države.

Vendar pa so v republiki Sloveniji na področju lokalne samouprave določene spremembe nujne. Zato si je Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko v letošnjem letu zadala sprožitev postopkov sprejemanja zakonodaje, ki bi razblistala nekatere nejasnosti. Eden izmed ciljev je prav gotovo regionalni razvoj in zmanjšanje razlik med regijami, pospeševanje črpanja sredstev iz evropskih in kohezijskih skladov in decentralizacija z ustanovitvijo pokrajin.

Vlada RS je že sprejela spremembe in dopolnitve Zakona o lokalni samoupravi, spremembe in dopolnitve Zakona o lokalnih volitvah ter spremembe in dopolnitve Zakona o financiranju

občin, trenutno so vsi trije v proceduri v Državnem zboru.

Dosedanje financiranje občin ne vzpodbuja pogojev za razvoj gospodarstva. Investicije so bile mogoče v infrastrukturo in stanovanjsko gradnjo. Novela Zakona o financiranju občin naj bi omogočila tudi razširitev možnosti investicij tako na področju cestne infrastrukture kot tudi na celotnem spektru komunalne infrastrukture. **Občinam bo omogočila rešitev težav v zvezi s financiranjem v tistih primerih, ko imajo možnost kandidirati pri določenih projektih za sredstva, pridobljena iz naslova evropskih skladov.**

Kot je že večkrat poudaril minister brez listnice, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalno politiko, dr. Ivan Žagar, je nadaljevanje na strani 10





namen novega zakona občinam omogočiti razvojno gibanje in možnost zagotavljanja potrebnega lastnega deleža pri posameznih investicijah, saj trenutno v veliki večini nimajo možnosti participirati z lastnimi sredstvi. Ker novela Zakona o financiranju občin spodbuja razvoj gospodarstva, se neposredni finančni učinki neizogibni, saj zakon določa, da bo država že v letu 2006 zagotovila občinam dodatnih 6 milijard SIT za sofinanciranje priprave in izvedbe regionalnih razvojnih programov strukturne in kohezijske politike EU za konkretni projekt.

Spremembe novele zakona o lokalni samoupravi so se dotaknile tudi imenovanj podžupanov, pridobivanja podatkov iz državne uprave in postopka za ustanavljanje občin. Za nastanek občine določa minimalno dva tisoč prebivalcev pod izjemnimi pogoji. Dotaknila se je tudi ureditve nadzora in sankcij zoper župane in občinske svetnike v primeru, če se tako odloči posamezna občina.

Novela zakona o lokalnih volitvah bo med drugim določala postopek udeležbe na lokalnih volitvah državljanov držav članic EU, opredelila pa bo tudi enake možnosti volivkam in volivcem. **Ključni namen sprememb in dopolnitev zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja** predstavlja dvig konkurenčno-

sti, zaposlenosti in izboljšanje človeškega kapitala v slovenskih regijah.

V vladni službi za lokalno samoupravo in regionalno politiko bodo v letu 2005 pripravili tudi vse potrebno za ustanovitev pokrajin in decentralizacijo Slovenije.

V rebalansu proračuna za leto 2005 je po prizadevanjih Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko prišlo do prvega povečanja sredstev finančne izravnave občin, saj se bo le-ta v primerjavi z letom 2004 povečala za 10%.

V kolikor bodo na plenarnem zasedanju državnega zbora RS potrjeni na matičnem odboru sprejeti amandmaji, bodo občine prejele še dodatna sredstva za sofinanciranje nalog družinskega pomočnika 660 milijonov tolarjev in približno 130 milijonov tolarjev dodatnih sredstev za neposredne regionalne spodbude.

Vlada RS je skupaj z vladno službo za lokalno samoupravo in regionalno politiko pripravila paket ukrepov za bolj učinkovito črpanje sredstev iz strukturnih skladov. **V prihodnjem programskem obdobju 2007 – 2013 pa bo prišlo do večje vključitve lokalne infrastrukture v sistem črpanja sredstev iz evropskih skladov.**

BRANKA BIZJAN

EKOLOGIJA - NOVA PRILOŽNOST?

ODPRTO PISMO ŽUPANU – ponovno odpadki v Moravčah

Spoštovani gospod župan!

Z zanimanjem sem prebral dopis ekološke patrolje »IVANČNA GORICA«, ki naj bi »naključno« obiskala Moravče. Vesel sem bil, da se posamezna društva zanimajo za lepote in znamenitosti naše občine. Prav tako se strinjam z njihovimi ugotovitvami in predlogi, kaj bi se dalo narediti z širšim območjem peskokopa Drtija.

Njihove ugotovitve o izrednem napredku firme Termit držijo, saj že desetletja spremljamo njihovo delo.

Ocene se tako lepe, da človek nehote pomisli o marketinškem pristopu firme Termit, ki je lahko takšno oceno naročila.

Pri tako temeljiti analizi razmer me čudi, da niso ugotovili pravih ciljev rabe prostora, ki je v rudarskem sanacijskem načrtu povsem natančno opredeljen.

Sprašujem vas spoštovani župan, **ali veste kaj se dejansko odlaga v depresijo peskokopa?**

Po vsej verjetnosti predlogi društva o športnem rekreacijskem, biološko ornitološkem predelu občine ne gredo skupaj z odlaganjem odpadnih kremenovih peskov oplasčenih s formaldehidno smolo, z odpadnimi neuporabnimi livarskimi formami prepojenimi s fenoli, ki jih livarne ne morejo odlagati na navadna odlagališča ker le ta zahtevajo poseben tretma ravnanja z nevarnimi snovmi in jih zato firma Termit kopiči v opuščnem delu peskokopa?

Po vsej verjetnosti veste, da je firma Termit začela z dovozom papirniškega mulja, ki je stranski produkt papirniške proizvodnje in zelo nadležen proizvod, za katerega odstranitev je papirnica pripravljena plačati ogromne zneske.

Mogoče ste slišali, da je naša civilna iniciativa za ohranitev čiste doline pred enajstimi leti že preprečila izgradnjo centralne deponije komunalnih odpadkov. Razlogi za zavrnitev te pobude so bili številni. S svojo analizo in ugotovitvami smo povsem ovrgli takratni elaborat, ki ga je naročila SO Domžale pri Inštitutu J. Stefan. Naj vam omenim samo dejstvo, da je v neposredni bližini namreč centralno zajetje pitne vode za skoraj celotno območje občine, da so površinski vodotoki, zaščitene živalske vrste, tektonska prelomnica poteka prav preko tega območja in še in še

bi lahko našteval.

Moje osebno mnenje je, da je resnica povsem drugačna, kot jo navajajo člani ekološke patrolje v svojem dopisu.

Kaj je bistvo večnega nesporazuma.

Gre za ekonomsko preživetje firme Termit, ki ima na razpolago cca... 1.5 mio kubičnih metrov prostora in ga želi tržiti z odlaganjem odpadkov, ki jih druga središča odklanjajo.

Termit je delniška družba, katere kapital oziroma lastništvo ni povezano s krajem, saj je registrirano v Domžalah in zato brez-kompromisno išče profit tudi za ceno obremenjevanja okolja in ogrožanja prebivalcev Moravč in okolice. Pred leti smo hoteli povezati firmo Termit z občino v smislu solastništva, a je prav ta kapital, ki ni povezan z občino, takšno pobudo zavrnil.

Kaj si želimo občani.

Predvsem to, da se v našo dolino ne vozi nič, kar povzroča obremenitev okolja. Sanacija peskokopa pa se naj opravi na doseženih nivojih eksploatacije. Le tako bo po sanaciji ostalo manjše jezero oziroma mokrišče. Območje bo zanimivo za rekultivacijo kmetijskih površin oziroma gozda. Fenoli, papirniški mulj in težke kovine pri tem res nimajo kaj iskati.

Konflikt interesov torej obstaja. Občani želimo ohraniti ne-okrnjeno dolino in zdrav bivalni prostor. Ne vidimo razloga, da bi še eno Slovensko dolino obremenjevali »odpadki« profita kapitala, ki zgolj eksploataira naravne dobrine in se ne ozira na ljudi v okolici.

Upam, da bodo podobne ekološke patrolje v bodoče znale pogledati tudi pod tančico leporečij, papirnih dokazil, certifiaktov, sodobne tehnologije itd.

Civilna iniciativa od vas, kot župana občine Moravče, zahteva, da sprožite na Ministrstvu za okolje in prostor zahtevo za razveljavitev dovoljenja št. 35472-116/2004, iz katerega je razvidno, da ni bila opravljena niti PVO, ampak je bilo izdano kot administrativni akt brez presoje posledic na okolico. Deklarativno navajanje 3. točke v dovoljenju je v bistvu že kršeno in zato ne obstajajo več

argumenti za upravičenost veljavnosti dokumenta. Vse krajanje pozivamo, da se nam pridružite pri zaščiti naše doline. Če bo potrebno, bomo zbrali podpise protesta in tudi fizično preprečili nasilje nad viri pitne vode, ki pomeni življenje. Razumemo delavce zaposlene v firmi Termit, ki molčijo in ne upajo govoriti, saj gre za njihova delovna mesta. Prav tako razumemo delavce v papirnici, ki ne dajejo izjav saj se lahko hitro znajdejo na »cesti«.

A tukaj gre za veliko več. Gre za posledice, ki jih puščajo nevarne snovi skozi leta na genskem materialu ali drugače povedano na naših otrocih, vnukih. Ne smemo sprejeti obsodbe nas in naših otrok.

Preveč dobro so znane metode, kako je potrebno ravnati z nevarnimi odpadki. Takšne deponije zahtevajo velika investicijska sredstva, kontrolne mehanizme in kar je najvažnejše, NIKOLI NE MOREJO BITI LOCIRANA V NEPOSREDNI BLIŽINI ZAJETIJ PITNE VODE.

Ta apel je poleg vas gospod župan namenjen tudi gospem in gospodom svetnikom Občinskega sveta občine Moravče.

Po petih letih sem ponovno obiskal sejo OS, na kateri bi naj razpravljali o problematiki deponije odpadnih materialov v

opuščenem peskokopu in privatnih vrtačah in drugih kmetijskih površinah.

Zgrožen sem poslušal razpravo in sklep, s katero ste sejo dobesedno odpravili, saj je večina vas svetnikov glasovala, da ni razlogov (pogojev), da seja poteka. Najvišjega organa občine problematika zdravja občanov očitno ne zanima.

Ljudje, krajanje, občani, upamo in zahtevamo, da boste gospe in gospodje svetniki skupaj z županom to sejo v kratkem ponovno sklicali, obravnavali nastalo situacijo in tudi sprejeli sklepe ali zavezujoč odlok o ustavitvi obremenjevanja okolja v naši dolini. Le upamo lahko, da brutalni pritisk interesa kapital, ne bo pustil sledov tudi pri vas.

V premislek!

Slovenija je članica EU in v številnih evropskih prestolnicah si ljudje ne upajo več piti vode iz vodovodnih pip. Ni nam potrebno posnemati takšne Evrope. Pamet v roke.

S spoštovanjem.

Za civilno iniciativo
MATJAŽ KOČAR

✓ Ekologija v podjetju Termit

Termit ima certifikat ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem, Zato nam skrb za okolje ni tuja. Trudimo se, da bi vse vplive na okolje zmanjšali na najmanjšo možno mejo.

Termit s svojo dejavnostjo vpliva na okolje predvsem z veliko porabo vode in s tem povezanimi izpusti tehnološke vode. Ti izpusti so pod stalno kontrolo Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj, ki 6x letno vzame vzorce odpadne vode. Izpusti so vsi v dovoljenih mejah. Vzorce vzamejo iz usedalnega jezera v odkopu, iz usedalnega bazena pri vhodu v naš obrat in iz iztoka v odkopu Hudej -Ples.

Drugi vpliv je vpliv emisij v zrak iz odpraševalnih sistemov sušilnice in oddelka oplaščenih peskov. Oba izpusta sta pod stalno kontrolo Zavoda za varstvo pri delu. Emisije so v dovoljenih mejah.

Največji in najbolj opazen vpliv na okolje pa povzročajo odkopi kremenovega peska.

Letna proizvodnja kremenovega peska v našem obratu je več kot 300 000 ton in zato je jasno, da ostajajo za nami velike praznine, ki jih saniramo po svojih najboljših močeh, pa vendar se izgled pokrajine zaradi manjkajočega materiala spreminja. Tega problema smo se lotili skupaj z Biotehniško fakulteto in vrsto let preiskovali razne komponente in sestave, ki bi se čim bolj približale prvotnemu materialu in omogočile čim boljše sanacijo in rekultivacijo naših odkopov.

Prišli smo do rešitve, da je najpreprosteje in najbolj naravno, da poskušamo čim več že uporabljenih kremenovih peskov dobiti nazaj in jih vgraditi v odkopne jame. V livarnah uporabljajo naš pesek za kalupe in jedra, v katera ulivajo kovino. Po končanem ulivanju pa ta pesek odvažajo na deponijo.

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj nam je izdelal oceno tega materiala za odlaganje, Biotehniška fakulteta pa vse zahtevane analize za vgrajevanje v zemljinjo. Vse analize so pokazale primerenost tega materiala za izdelavo zemljine.

Seveda pa sam uporabljen livarski pesek za uspešno sanacijo in rekultivacijo ni dovolj. Potrebne so še organske komponente in pa primerna hranila. Vse to smo na podlagi mnenja Kmetijskega inštituta in priporočil Biotehniške fakultete našli v materialu, ki nastaja kot stranski produkt v papirnicah. Tudi za ta material smo zahtevali oceno glede odlaganja in potrebne analize, ki jih pred-

videva Pravilnik o obremenjevanju tal in dobili pozitivne rezultate. Biotehniška fakulteta je izračunala optimalno razmerje med temi komponentami, ki znaša:

- 50% naravne zemljine (glina iz odkopa ali preše),
- 25% uporabljenega livarskega peska,
- 25% organskih komponent.

Vse komponente v skladu z izdelanim tehnološkim postopkom temeljito in do homogenosti premešamo in nato vgradimo v odkopne jame, tako kot to predvidevajo rudarski projekti in Načrt uporabe zemljine.

Raziskave, ki jih je izdelala Biotehniška fakulteta, so pokazale, da je tako pripravljena zemljina boljše od naravnega materiala. Naravni material je predvsem sestavljen iz glinenih komponent, ko pa temu materialu dodamo še peščene in organske komponente, se s tem bistveno izboljša hidravlična prevodnost materiala. S tem pa ustvarimo boljše pogoje za rast in razvoj rastlin.

Ministrstvo za okolje in prostor nam je letos februarja izdalo dovoljenje za izdelavo umetno pripravljene zemljine v količini 98.000 m³ letno.

Po pridobitvi dovoljenja si je kraj izdelave umetno pripravljene zemljine ogledal tudi okoljski inšpektor ter komisija za certificiranje sistemov ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001.

Projekt smo predstavili na Gospodarski zbornici in seminarjih v Opatiji in Portorožu.

Imeli smo dan odprtih vrat za vse krajanje Moravč in informativni sestanek za vse svetnike občine Moravče.

Na podlagi telefonske prijave nas je obiskala ekološka patrolja regijskega društva ekološkega gibanja. Ogledali so si vso našo dokumentacijo in naše delovanje. O obisku je nastalo obširno poročilo, katerega zaključek se glasi:

»Lahko potegnemo črto in pohvalimo podjetje ter njihove odgovorne strokovnjake, z g. direktorjem na čelu, in izrazimo željo, da bi takšno partnersko sodelovanje doživljali pri čim večjem številu podjetij, s katerimi se srečujemo skozi naše delo varuha naravnega in bivalnega prostora.«

mag. ALENKA S. PAVLIN
vodja službe za kakovost in ravnanje z okoljem

Ta malce spremenjen Shakespearov verz iz Hamleta natanko opisuje razmere, ki trenutno vladajo v naši sedaj še lepi in čisti dolini. Svetniki N.Si, Neodvisni, SLS in SMS, na zadnjih lokalnih volitvah »prvi v boju za čisto okolje«, sedaj ovirajo sklic izredne seje, ki bi lahko pojasnila določena vprašanja, ki se tičejo vseh nas.

V dnevnih časopisih ste lahko prebrali, da se je v Moravški dolini začelo pospešeno odlagati odpadke v Prikrnici in v peskokopih podjetja Termit. Gre za odlaganje industrijskih odpadnih produktov kot so: odpadni kremenov pesek oplaščen s formaldehidno smolo, papirniški mulj, odpadni livarski kalupi itd.

Kot vsi veste, se pod našo dolino nahajajo bogate zaloge podtalnice, ki je sedaj odlične kvalitete in ni se nam potrebno soočati s problemom pitne vode, kot je to primer v mnogih drugih občinah po Slovenji. Z odlaganjem odpadkov se odpira možnost vdora strupenih snovi v podtalnico in obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti voda oporečna in neprimerna za pitje. Če bomo morali kupovati ustekleničeno vodo samo za ljudi, bo nekako še šlo, a kaj če ne bo pitna tudi za domače živali in jo bodo morali kupovati tudi kmetje?!

Čudi me, da množica organizacij, ki se ukvarjajo z naravo v naši dolini: lovci, ribiči, skavti, taborniki, razne »nature« in podobno, kar molčijo. Morda niso seznanjene s problematiko ali pa je v ozadju spet privatni interes posameznikov?

V našem lokalnem časopisu pa ste si spet lahko prebrali »prosti spis« svetnice, ki je poročala o poslovanju našega »uspešnega podjetja«, ki je »nosilec razvoja v Moravški dolini«. Me prav zanima, koliko novih delovnih mest se bo odprlo sedaj, ko so se začeli ukvarjati s tako donosnimi posli in koliko koristi bomo

od tega imeli občani in ne le privatni kapital.

Skrb vzbujajoče je dejstvo, da so gospodje v podjetju Termit, to svojo novo dejavnost (odlagališče industrijskih odpadkov) pripravljali v največji tajnosti, povrh vsega pa sta na vodilnih položajih dva domačina, g. Peter Janežič in g. Roman Capuder. Ali se omenjena gospoda zavedata, kaj počneta z našo skupno dobrino, to je naravnim okoljem, s katerim smo se lahko do sedaj hvalili? Ali jima je res vseeno, v kakšnem okolju bomo živeli mi in naši otroci? Očitno se jima pred očmi vrtijo samo številke, ki niso majhne in bodo zaslužene na lahek način. In sedaj bi se še radi pohvalili, kaj vse smo s temi odpadki pridobili in kako pametni so, da jim je ta podvig uspel.

Na svojo stran so z raznimi »prijaznimi« pogovori pridobili velik del svetnikov, ki se ne želi opredeliti, saj se ne bi radi »zamerili« vodilnim in delavcem v podjetju Termit, po drugi strani pa se ne bi izpostavili pred ostalimi občani, ki so vsaj drugod po Sloveniji odločno proti odlagališčem odpadkov. Verjamem, da Moravčani nismo drugačni in bomo odločno nasprotovali in zahtevali, da se odlaganje odpadkov takoj ustavi.

Menim, da je problem pitne vode zelo občutljivo in pomembno vprašanje, ki zadeva vsakogar od nas in bilo bi pravilno, da bi imeli nekaj besede pri tem tudi občani. Že pred leti, ko so nam skušali vsiliti odlagališče komunalnih odpadkov, smo se odločili, da bomo našo dolino ohranili čisto za naše prihodnje rodove. Morda so zgoraj navedeni svetniki pozabili, da ste jih v Občinski svet izvolili vi – občani in da bi morali zastopati vaše mnenje, ne pa svoje privatne interese in interese sorodnikov, prijateljev. Čas je, da jih na to spomnite!

ROMAN CERAR, svetnik OS

Občni zbor Združenja ekoloških kmetov Zdravo življenje

9. junija je pri Gašperju na Prevojah potekal 6. občni zbor Združenja ekoloških kmetov Zdravo življenje, ki se ga je udeležilo tudi nekaj članov iz moravske občine.

Po pozdravu vseh udeležencev, še posebno gostov, se je predsednik Janez Ocepek opravičil, da je le- ta letos tako pozno, in sicer iz vsem znanih razlogov zaradi preobremenjenosti zaradi izpolnjevanja subvencijskih vlog. Nekaj besed je nato kot gost spregovoril predsednik društva Ajda Franc Sešlar, na žalost pa ni bilo nikogar iz Zveze Biodar.

Po imenovanju delovnega predsedstva, je predsednica Alenka Pokorn prevzela besedo in se zahvalila g. Ocepku za vse delo, ki ga požrtvovalno opravlja v združenju, le ta pa je nato predstavil Združenje, ki sedaj deluje na novi lokaciji, in sicer Lukovica 43 ter trenutno šteje 112 članov. Predstavil je tudi delovanje društva v letu 2004, ki je bilo kar precej aktivno. Izvedena je bila pomembna anketa, izdana zanimiva zložanka v 3.000 izvodih, organizirana je bila strokovna ekskurzija in več ogledov in praktičnih prikazov po ekoloških kmetijah, sodelovanje na raznih sejnih in predstavitev in še marsikaj. Tajnica Pavla Pirnat je prebrala finančno poročilo, Ivanka Kocjančič pa poročilo nadzornega odbora, katerega predsednica je, in podala pozitivno mnenje.

V nadaljevanju je predsednik Združenja predstavil plan dela za letošnje leto, ki naj bi temeljilo na promociji, na udeležbi na čim več prireditvah, sejnih ... Glavni problem namreč

ostaja trženje, predvsem ekološkega mesa, zato bo na tem področju potrebno vložiti še ogromno dela pri iskanju rešitev. V programu razvoja ekoloških kmetij je predvideno, naj bi bilo le-teh v Sloveniji 20%, vendar bo to težko doseči, saj je pravih ekoloških zanesenjakov precej manj. Večina stremi predvsem za čim večjimi subvencijami, ki pa jih lahko s kombinacijo različnih drugih SKOP programov prav tako dosežejo, le s to razliko da vložijo veliko manj truda. Prav tako predstavlja velik problem neločevanje hrane, kjer samo piše, da je EKO ali BIO in med pravo ekološko pridelano hrano, ki je registrirana s certifikatom kontrolne organizacije in znamko Biodar, za pridobitev katerih je vložena mnogo več truda. Glede tega so potrošniki še premalo osveščeni in se pustijo zavajati.

Zanimivosti s sejma v Nürnbergu je predstavil Stane Homar, Ivan Koderman pa je povedal nekaj o zdravnih zeliščih. Poudaril je, da so na ekoloških kmetijah zaradi načina obdelovanja zemlje dane možnosti za rast najrazličnejšim zdravnim in koristnim rastlinam in to bi morali izkoristiti najprej zase, za svoje zdravje, lahko pa tudi za trženje. Zanimiva in resnična je njegova trditev, da življenje ni nič vredno, če se malo ne posvetiš tudi sebi.

Po zaključenem uradnem delu so člani lahko poravnali članarino, nato pa je ob pogostitvi potekal še prijeten družaben klepet in izmenjava koristnih mnenj, izkušenj pa tudi poslovnih stikov.

FRANCKA TOMAN, Foto: Jože Ocepek



"ZDRAVO ŽIVLJENJE"
LUKOVICA

Praznovanje pod lipo

Lipa, simbol slovenstva, drevo, ki stoji sredi vsakega kraja v spomin na nek dogodek, ki naj bi se spominjali tudi rodovi, ki prihajajo. Lipo na trgu v Moravčah so leta 1991, na predvečer dneva državnosti, ko so bile še dovoljene sanje, posadili zavedni Moravčani in jo izročili sedanosti in prihodnosti. Prvi Občinski svet občine Moravče pa je sklenil, da se bo Dan državnosti praznoval prav pod to lipo na predvečer Dneva državnosti.

Praznično okrašen trg, plapolajoče zastave, ljudje v pričakovanju slavja kramljajo o dogodkih izpred štirinajstih let. In že je ura enaindvajset, konjeniki z zastavami pridejo na prizorišče, zaslišijo se zvoki in mimohod Pihalne godbe Moravče, župan



s spremstvom se pripelje v zapravljivčku. Kulturni program se prične, vodita ga »Matiček in županova Micka«. Slavnostni govornik je bil župan Martin Rebolj, ki je v svojem govoru med drugim povedal:

»Danes smo se zbrali, da se spomnimo začetkov in korenin naše zgodovine, ki so se skozi razna obdobja spreminjali in zapisovali svoje zgodbe, da se spomnimo vseh, ko so našo zgodovino, ki se ni začela šele leta 1991, zaznamovali, prav posebej obarvali in obrnili, da se spomnimo tudi zadnje vojne, da se spomnimo tudi tiste iz sredine prejšnjega stoletja, ki je tako usodno zarezala med nas. Vse vojne so vedno nosile trpljenje. Ko živimo v miru, si težko predstavljamo, da vojna lahko spremeni človeka in tudi njegove odnose do sočloveka, da lahko spremeni čustva lastnega naroda in njegovih generacij. A vojne se ponavljajo. Zato pa smo danes generacije odgovorne, še posebej nekateri posamezniki, da se dogodki, ki so se odvijali v drugi svetovni vojni in po njej ne bodo nikoli več dogodili. Naše spoštovanje vsakega človeka (ki je večno vodilo socialnih demokratov), razumevanje in upoštevanje medsebojnih razlik, naj bodo vodilo v našo prihodnost, ki jo gradimo za nove generacije. Naš cilj mora biti trdna prihodnost brez vojn in nestrpnosti.«



V kulturnem programu so sodelovali še: Tamburaški orkester Vrhpolje, Mojca Malovrh, Družinsko gledališče Kolenc in Folklorna skupina Turističnega društva Moravče.

Ob tej priložnosti je bilo odkritje pomnika »Braniteljem sloven-



ské samostojnosti«, ki so ga v parku pod lipo postavili moravški veterani vojne za Slovenijo. Predsednik občinskega odbora Vito Cerar je v svojem nagovoru povedal:

»Danes je praznik. Odkrili bomo pomnik Braniteljem slovenske samostojnosti. Ta pomnik nas bo spominjal na obdobje osamosvojitve, ki je bilo najlepše dejanje v zgodovini slovenskega naroda. To je bilo obdobje, ko smo si Slovenci prvič pisali svojo zgodovino, brez tako imenovanih bratskih narodov in političnih diktatur. Na vse pritiske, ki so jih izvajali na nas, nismo popustili. Vsem smo povedali, da bomo svojo državo Slovenijo branili, tudi z orožjem. Vojna je bila neizbežna, toda vojna je bila za nas Slovence popoln uspeh. Vsi cilji so bili tudi doseženi. Mi, veterani vojne za Slovenijo, smo ponosni na naša dejanja. Zaslug ne pripisujemo samo sebi, toda bili smo pripravljani na vse in lahko vam rečemo, da ni bilo lahko. Zato vsem sporočamo, da nam te zmage ne bo nihče vzel. Upamo, da se bomo Moravčani ponosno ozirali na pomnik. Pomnik, ki ne bo izražal trpljenja, sovraštva in krivic. Ta pomnik bo izražal zadovoljstvo, slavje, srečo in ponos. Bolj ko se časovno odklikajo osamosvojitvena dejanja, lepši so spomini. Dan državnosti je praznik, ki ne deli slovenskega naroda, zato ga praznujmo skupaj.«



Ob koncu slovesnosti sta Matiček in županova Micka ob zvokih harmonik zaplesala proti gasilskemu domu, kjer je za veselo razpoloženje skrbel ansambel Svetlin.

Mladina je bila razočarana, saj je pričakovala ansambel za mlade, tako kot vsako leto, zato je kmalu odšla po svoje praznovati še zaključek šolskega leta.



BRANKA BIZJAN, Foto: B. Dorič

Spomenik za spomin mrtvim, živim v opomin

Moravče, 3.7.2005 ob 17:00

Po 6. desetletjih so zamolčane žrtve 2. svetovne vojne tudi v Moravčah na spravi slovesnosti bile deležne osnovnega človeškega dostojanstva s simboličnim pokopom in obeležjem imen na spominski plošči. Priprave in politična volja pa so se kresale celo desetletje, vse od ustanovitve samostojne občine Moravče, ko je bila posredovana prva pobuda za postavitve obeležja.

Predsednik Odbora za postavitve obeležja Miha Klopčič je povedal, da so zbrali podatke za 116 žrtev od tega jih 5 ni na obeležju, ker so le-ti že našli svoje mesto na podobnih spomenikih ali pa svojci niso želeli zapisa. 111 žrtev pa je imenovanih, in sicer 45 civilistov, 41 domobrancev, 18 mobiliziranih v nemško vojsko in 17 mobiliziranih v partizansko vojsko. Predsednik se je zahvalil svojcem za posredovane podatke in denarne prispevke, ki so v večini pokrili velik del stroškov postavitve, župniku za odstop zemljišča ter mojstrom, ki so izdelali spomenik.

Slovesnost se je začela s sveto mašo, ki jo je vodil ljubljanski pomožni škof Andrej Glavan ob somaševanju 9 duhovnikov. Škofa sta v imenu župnije pozdravila Barbara in Avguštin Fale v slovesni gorenjski narodni noši. Slovesnosti so se udeležili evropska poslanka Ljudmila Novak, poslanec v DZ Franc Capuder, župan občine Moravče Martin Rebolj, nekaj svetnikov OS in drugih predstavnikov lokalnega javnega življenja. Cerkev so v večini napolnili sorodniki in znanci zamolčanih žrtev iz domače občine, Slovenije in tudi zamejstva.

Glavni mašnik je v pridigi opisal čas vojne in po njej. Posebej je obsodil dejstvo, da so NOB izkoristili za revolucijo med okupacijo. Komunistična revolucija je zahtevala več žrtev med Slovenci kot celotna vojna med okupatorji. Bratomorni obračuni so se zgrnili

v 400 grobiščih po vsej Sloveniji, žrtve niso bile niti obsojene, temveč so bile nasilno pobite zaradi pogumne in pokončne drže ali načetih medosebnih odnosov, zato meni, da se odgovorne in krivce za takšno dejanje obsodi, pa ne zaradi maščevanja temveč zaradi obsodbe zločina, da se ne pozabi in ne ponovi. Maščevanje je slikovito primerjal z bumerangom, ki se vedno vrne k metalcu in vsakokrat bolj udari. Sprave ni v postavitvi obeležja in leporečju temveč v resničnem odpuščanju in prizadevanjih za graditev zdravih medsebojnih odnosov.

Po maši se je slovesnost nadaljevala pred obeležjem na vzhodni strani cerkve, kjer so v kulturnem programu nastopili Godba Moravče, Mešani cerkveni pevski zbor z zborovodjem Lojzetom Štefanom in recitator Tilen Novak. Slavnostna govornica je bila evropska poslanka Ljudmila Novak, pozdravni nagovor pa moravški župan Martin Rebolj. Njuna govora sta v celoti objavljena.

Predstavnik Nove slovenske zaveze je opisal potek postavitve obeležij in pot k resnični spravi, ki jo še vedno ovirajo celo nekateri najvišji predstavniki slovenskega političnega vrha. Imenoval je govor predsednika države Janeza Drnovška v Teharjih 11. januarja letos. Opozoril je tudi, da v slovenskem prostoru izhaja vse preveč literature s pričevanji žrtev in njihovih sorodnikov, ki bodo s časom vendarle doprinesle k resnični podobi povojnega dogajanja.

Po simboličnem pokopu žrtev so bili vsi udeleženci postreženi s pecivom in pijačo, zato so se spletli mnogi pogovori in ubujanja spominov med udeleženci.

Pot k resnični spravi je torej začeta. Le na nas, prebivalcih občine, pa je, če jo bomo zmogli prehoditi tako, da bomo na koncu resnični zmagovalci, ti pa so tisti, ki resnično in brezpogojno odpuščajo.

MAL, foto Rozala Novak

Pozdravni govor župana občine Moravče Martina Rebolja

Spoštovane občanke in občani ter vsi drugi

Dovolite, da vas naprej pozdravim kot župan v imenu občine Moravče ob odkritju spomenika 101 mrtvemu, nekdanjim prebivalcem moravške doline, ki jih je nasilna smrt v času druge svetovne vojne ali neposredno po njej iztrgala iz kroga njihovih družin, kot sinove, očete, brate ali bližnje sorodnike, kot sosedo in sovaščane.

Današnji dan je nekaj posebnega za teh 101 mrtvih in za vse njihove najbližje, kakor tudi za širšo skupnost te doline. K zadnjemu počitku v domači zemlji se na simboličen način z imeni in priimki vračajo tisti, za katere se ali ni vedelo, kje so umrli ali bili pokopani, ali pa niso dobili tistega, kar pripada vsakemu človeku v civilizirani družbi – pravico človeka do civiliziranega pokopa in do spomina, da so nekadaj živeli v skupnosti svojih najbližjih in svojih sosedov ter širše soseske, pravico do imena in priimka na nagrobniku. S tem se pridružujejo vsem drugim, ki so umrli v največji katastrofi v zgodovini človeštva, to je v drugi svetovni vojni in neposredno po njej, kot posledica tragičnih spopadov in dogodkov, ki so ljudi pogosto tudi mimo njihove volje pahnili v vulkan grozljivih soočenj, v katerih je bilo življenje posameznika tako malo vredno.

Današnje odkritje spomenika z napisom: »zamolčanim žrtvam« je pomemben korak k cilju, da končno sklenemo krog spomina na vse mrtve Slovenke in Slovence, katerih številka se bliža po zadnjih strokovnih ugotovitvah, blizu sto tisočim žrtvam v drugi svetovni vojni in neposredno po njej. Takšno grozljivo človeško ceno je moral žal plačati slovenski narod na malu spopada predvsem tujih interesov vseh vrst, ki so jih hoteli tako ali drugače uresničiti na slovenskih tleh.

Z nemo žalostjo na to obdobje, ki je zasekalo še danes ne pov-

sem zaceljene rane v mnoge družine, vasi in mesta, v slovensko narodno telo, se spominjamo danes vseh, ki so umrli med drugo svetovno vojno ali neposredno po njej, zaradi posledic vojnih dogodkov, ne glede na to kje in kdaj so umrli. Če ta spomin na vse umrle in padle budi v nas temeljno spoznanje, da je kakršna koli vojna ali politično nasilje zlo, ki ga ni mogoče opravičevati s še tako dobrimi cilji ali nameni, potem smo bližje pomiritvi duhov v ožji ali širši domovini. Ne le da ne smemo pozabiti vsega, kar se je zgodilo v drugi svetovni vojni in po njej, za to da se tu in pri nas ne bi nikoli več ponovilo, da bi brat dvignil roko nad brata, sosed nad sosedo, temveč tudi in predvsem za to, da bi se v našem vsakdanjem življenju vsi mi resnično trudili za bolj strpne odnose med seboj, za več razumevanja ne glede na različne poglede, na posamezna družbena vprašanja, kajti iz nezadostne tolerance do drugače mislečih, do ljudi druge vere, barve kože, rase, naroda ali političnega prepričanja, se vedno znova lahko pojavi hudo nasilje med ljudmi. Dokaz zato so bile v zadnjih letih dvajsetega stoletja tragične vojne na Balkanu, na območju bivše skupne zvezne države pa tudi vojne, ki v pričo celotne svetovne skupnosti ta hip divjajo na posameznih območjih sveta.

Upam in želim, da v tem duhu vsi dobro misleči ljudje doživljamo današnjo spominsko slovesnost, kot dejanje, ko 101 nekdanji prebivalec te doline sprejemamo nazaj v človeško skupnost kot njen sestavni del. Naj nam bo spomin nanje in na vse druge umrle v drugi svetovni vojni in neposredno po njej opomin in napotilo za naše življenje v skupnosti živih, da bi lažje živeli vsak zase in drug z drugim, da bi se vsi mi zavedali minljivosti našega življenja in naše zavezanosti k temu, da smo vendar vsi mi zavezani, da storimo več tu in sedaj, da bi bilo življenje v bodoče bolj po meri človeka in obče veljavnih temeljnih načel človeškega sožitja.

Slavnostni govor evropske poslanke Ljudmile

Novak

»Če začnemo prepir med preteklostjo in sedanjostjo, bomo uvideli, da smo izgubili bodočnost,« je dejal angleški voditelj Churchill. Danes smo se zbrali na spominskem srečanju ob odkritju obeležja zamolčanim žrtvam. Tako se bomo po 60 letih dostojno poslovili od vseh tistih naših krajanov, ki so bili žrtev vojne in revolucije. Zaradi svojega verskega prepričanja in narodne zavednosti so bili še po smrti zasramovani in brez pravične sodbe obtoženi zločina in izdaje, z njimi pa tudi njihovi domači. Namen postavitve obeležja ni odpiranje starih ran, pač pa želja nas vseh, da se pove resnica tudi o tem delu naše neslavne zgodovine in izrazi spoštovanje deležu trpljenja tukaj zapisanih.

Ko se s tujci pogovarjam o Sloveniji, jo vedno z vso iskrenostjo predstavljam kot majhno deželo, ki jo je Bog obdaril z lepo in raznoliko pokrajino, Slovence pa z delavnostjo, z veseljem do lepe pesmi in s poštenostjo, kar pa na žalost postaja vse manj cenjena in redka lastnost.



Ko pa me povprašajo o slovenski zgodovini, sem naenkrat v rahli zadregi, ker moram ves tisti narodni ponos in lepoto zasenčiti z grozljivo zgodbo o bratomoru in slovenski razdvojenosti med vojno in po njej. Toda to tujci še razumejo, ker so se v mnogih deželah odvijale podobne zgodbe. Ne morejo pa razumeti, da nas vse to še danes razdvaja in da nismo sposobni soočiti se z resnico in zgodovinskimi dejstvi, ki ne bi bila prikrojena po meri in željah posameznih strani. Ali se nam bo še kar naprej dogajalo to, kar je rekel Flaubert: »Prihodnost nas vznemirja, preteklost zadržuje. Zato torej nam sedanjost uhaja.«

Danes ne želimo obtoževati ene ali druge strani. Slovenci smo bili žrtev tujih ideologij, najprej nacizma in fašizma, potem pa še komunizma, ki je svojo razdiralno in ločevalno pot nadaljeval še dolgo po vojni. Njegova semena so raztresena tudi po lepi Moravški dolini in še danes sejejo zlo in razdor.

Preden sem se v četrtek vrnila v Slovenijo, sem se za nekaj časa ustavila v predmestju Bruslja, v znamenitem Waterlooju, kjer je veliki osvajalec Napoleon Bonaparte leta 1815 doživel odločilni poraz. Še vedno so tam velika pšenična polja, ki so bila takrat v enem dnevu prekrita s preko 50.000 človeškimi trupli in napojena s krvjo nedolžnih ljudi in živali. Tudi ti vojaki, Francozi, Prusi, Angleži, Nizozemci, Belgijci in Nemci, so bili rojeni iz ljubezni svojih staršev za življenje, vendar so zaradi pohlepa po oblasti peščice posameznikov za večno ostali na bojnem polju. Tudi ti vojaki so imeli doma mater in očeta, ki sta trepetala v strahu za svojega sina. Mnogi izmed teh vojakov so imeli doma žene, ki jih nikoli več niso objele, in otroke, ki so zaman čakali, da jih bo oče posadil na svoja kolena. Danes nihče ne obtožuje vojakov, ki so se borili na tej ali oni strani, pač pa nespamet njihovih voditeljev, ki so zakrivali to morijo. V vojni izgubljajo vsi, zmagovalci in poraženci. Vojna je največji zločin. Pa vendar ni agresorja, ki ne bi pobarval svojega zločina s pravičnim izgovorom. Strast po oblasti je najstrašnejša

vseh boleznih človekovega duha, zato ne izbira sredstev, da bi ohranila prestol za vsako ceno.

Samo nekaj kilometrov od Waterlooja leži evropska prestolnica Bruselj, kjer se predstavniki 25 narodov demokratično, kar pa ni vedno lahko in enostavno, dogovarjajo o skupni politiki in prihodnosti. 60 let miroljubnega sožitja v Evropi je največji dosežek Evropske unije, če vemo, koliko krvi je bilo v preteklih stoletjih prelite prav med temi narodi. »Združeni v različnosti,« je geslo Evropske unije, naj postane to tudi geslo Slovencev.

Ker sem doma iz slovenske pokrajine, kjer ni bilo niti partizanov niti belogardistov, pač pa je nemška vojska takoj pobrala vse može in fante, med njimi tudi mojega očeta, dolgo časa sploh nisem vedela, kaj se je med vojno dogajalo po Dolenjski in Gorenjski in tudi po Moravški dolini. Vem, da vsi tisti, ki ste v tem času izgubili svoje sorodnike na tako krut način in ste zaradi njih bili označeni kot izdajalci in zasramovani s strani zmagovalcev, težko pozabite na vse to, kar ste morali dolgo časa prenašati in zadrževati v svoji notranjosti. Ker smo končno dočakali čas, ko lahko z vso odprtostjo in brez strahu govorimo o teh težkih dogodkih, je tudi čas, da z

mrtvimi pokopljemo vsa tista negativna čustva in zamere, ki so se potihoma priplazile v naše srce in zapolnjevale prostor, ki bi moral biti namenjen ljubezni do sočloveka in domovine. Čas ustvarja pravico in resnico ter postavlja vse stvari na svoje mesto. Čeprav ti mrtvi niso doživeli pravične človeške razsodbe, verjamemo, da je Bog razsodil pravično in jih sprejel kot božje otroke v svoje naročje.

In če tudi mi želimo biti pravični, moramo biti Bogu neskončno hvaležni, da nam je podaril to lepo domovino, v kateri imamo vse možnosti, da smo srečni in zadovoljni, če jih le hočemo videti in izkoristiti. In če hočemo biti pravični, se moramo ozreti tudi v nasprotno stran našega parka, kjer prav tako stoji spomenik, na katerem so zapisane žrtve iste vojne

in istega slovenskega naroda. Mnoge matere so imele svoje sinove na različnih straneh v tej vojni, vendar so za vsakega posebej enako trpele in žalovale. Prepričana sem, da mrtvi med seboj drugače poravnavajo svoje račune kot živi, ker jim je dano zreti v večnost, kjer dobi vse zemeljsko drugačen smisel in podobo, kot jo vidimo s te strani.

Vedno znova pa se bomo srečevali s človeško hudobijo, nestrpnostjo, lažjo in prevarami, ker je človek tudi grešnik. Vendar filozofija nestrpnostne nima dolge prihodnosti in ne sme postati naša filozofija in način delovanja, ker zagotovo ne prinaša sreče in zadovoljstva, še manj pa sožitja in napredka. Življenje je podobno blisku, ker oba hitro mineta, zato ni vseeno, kako preživimo ta kratek čas, ki nam je odmerjen na tem svetu. Sloveniji smo dolžni podariti svoje najboljše moči, največ kar znamo in zmoremo, četudi se nam velikokrat dozdeva, da zmaguje laž in prevara. Poraženec je tisti, ki se neha truditi za resnico in drugačen način delovanja ali pa mu je vseeno, kaj se dogaja.

Pravijo, da je za dober spomenik potrebno troje:

- veličina umrlega,
- veličina živega naroda in
- veličina umetnika.

Danes želimo vsem, ki so zapisani na tem obeležju, vrniti veličino, ki pripada žrtvam. Z našim odpustitvijo želimo izraziti veličino slovenskega naroda, ki želi preseči nasprotja preteklosti. Želimo pa se tudi zahvaliti umetniku, arhitektu Brezarju, ki je izdelal kar nekaj osnutkov, preden je ideja dozorela in postala vidna v sedanji obliki in simboliki.

Tako kot dajejo čar in lepoto slovenski pokrajini številni hribi in gore, so jo po drugi strani omadeževale gomile nedolžnih žrtv in kri bratomora. Naj vsi pokojni bratje Slovenci najdejo svoj mir pri Bogu, živeči Slovenci pa na tem svetu, predvsem pa v svojih srcih.

Spomin na osvoboditev koncentracijskega taborišča Podljubelj

Moravski borci in simpatizerji NOB so se 11. junija 2005 udeležili spominske slovesnosti ob 60. obletnici osvoboditve koncentracijskega taborišča Podljubelj pri Trziču. Te prireditve se Moravčani vedno udeležimo v velikem številu, tudi letos je tja odpeljal en avtobus.

Spominski park in muzej je urejen na ozemlju, kjer je še danes viden tloris nekdanjega taborišča. V tem delovnem taborišču je med leti 1943 in 1945 preko 1000 zapornikov v nemogočih razmerah gradilo predor na Ljubelj. V spomin na grozote je v spominski areni kip z napisom »J' accuse« - obtožujem. V spominski sobi si je moč ogledati osebne predmete zapornikov in film o gradnji predora.

Na prireditvi so sodelovali Slovenska vojska, Delavska godba Trbovlje, združeni pevski zbor iz Trbovelj s harmonikarjem Francijem Vrtačnikom ter rogisti DGT. Pozdravni nagovor je imel trziški župan in poslanec v DZ Pavel Rupar; slavnostna



govornica pa je bila evropska poslanka Mojca Drčar Murko, ki je v govoru poudarila, da skuša v vojni spominov sedaj zmagati poražena stran in s tem odreka moralno premoč zmagovalcev. Po končani slovesnosti smo se odpravili še na skupno kosilo v gostilno Logar v Hotemže pri Preddvoru.

po zapisu JOŽETA NOVAKA

Titov rojstni kraj Kumrovec je oživel

Občinska Zveza Združenj borcev in udeležencev NOB, stranka SD, Mladi forum iz Moravč in vsi simpatizerji smo se 21. maja zbrali na osrednji proslavi ob 25. obletnici smrti maršala Josipa Broza Tita v njegovem rojstnem kraju, v Kumrovcu, pred rojstno hišo oziroma pred njegovim spomenikom. Pripravili so lep kulturni program, kjer so sodelovali govorniki in borci iz vseh prejšnjih republik. Zbralo se je okoli 10.000 ljudi, največ iz Hrvaške, Slovenije in drugih republik, ves čas so zbrani prekinjali govornike z bučnim aplavzom. Zaznamovali smo četrto stoletja od smrti velikega stratega in nekdanjega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita ter 60. obletnico zmage nad fašizmom. Govorniki, ki so nastopali, so opisali dela legendarnega bojvnika in stratega. Prav tako so poudarili velik pomen NOB. Ob sodili so in ogorčeni so bili nad barbarskim početjem, rušenjem Titovega spomenika decembra lani. Člani naše delegacije smo položili venec pred Titov spomenik in prižgali sveče.



Organizacija je tudi tokrat uspela. Vse pohvale si zasluži organizator in vodja tega svečanega obiska tovariš Emil Lemut. Skrbno se je pripravil, saj nas je seznanil z delom in življenjem Tita. V imenu vseh se mu iskreno zahvaljujem. Vzdušje je bilo izredno, tako da smo si zaželeli, da se drugo leto ponovno odpravimo v rojstni kraj maršala Tita.

Tajnik OZZB: ANTE PAJK

Srečanje ob 4. juliju – dnevu borcev

OOZZB in udeležencev NOB Moravče ter Socialni demokrati Moravče smo organizirali v nedeljo, 3. julija, svečanost ob dnevu borca v prijetnem gozdičku nad Krašcami. Pripravili smo kulturni program, na katerem so nastopili: umetnica Jerica Mrzel, mladi harmonikar Žnidar, recitatorka, svojo pesem je predstavil pesnik Franc Ravnikar. Vse navzoče sta pozdravila predsednik OOZZB in udeležencev Moravče tov. Jože Kveder in župan Občine Moravče tov. Martin Rebolj. Ta je v svojem govoru poudaril pomen tega praznika in opisal težke dni borbe, vse zasluge borcev v borbi za svobodo in zmago nad fašizmom. Namen tega družabnega srečanja je bil, da se ohrani spomin ob dnevu borcev. Vzdušje je bilo prijetno. Pogovarjali smo se s starejšimi člani. Izrazili so vse zadovoljstvo, da smo jih povabili, tako lepo sprejeli in se nanje spomnili, jih pogostili z jedačo in pijačo.

Zahvale veljajo tudi vsem, ki so pripravili to srečanje. Še posebno bi se zahvalil tov. Stanku Ravnikarju, tov. Martinu Rebolju, tov. Vojki Rebolj, tov. Emilu Lemutu, tov. Jožetu Kvedru



in Mlademu forumu Moravče. Posebna pohvala velja vsem nastopajočim. Za prijetno zabavo sta poskrbela glasbenik tov. Rajko Vavpetič in harmonikar Zvone Komač. Seveda se jima je pridružil še pevec tov. Ante s svojim »šovom«. Vzdušje je bilo tovariško, prijateljsko in zabavali smo se pozno v noč.

Tajnik OOZZB Moravče: ANTE PAJK, foto: J. Novak

Na Vrhpolju obnavljamo cerkev

Že precej časa so bile vidne razpoke v notranjosti cerkve zlasti pri stranskih oltarjih sv. Petra in Pavla na Vrhpolju.

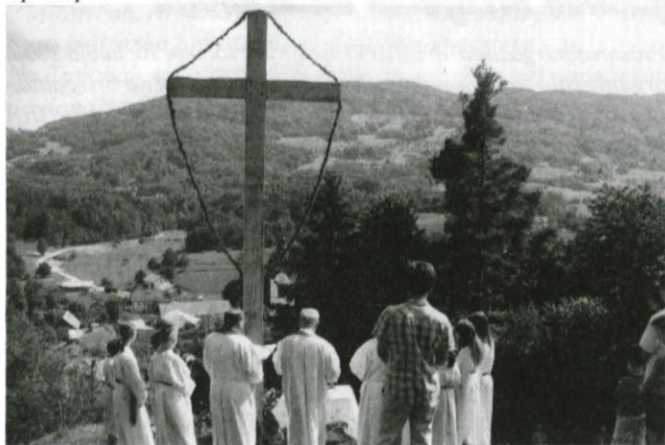
Da bi preprečili nadaljnjo škodo in propadanje, smo povabili strokovnjake s tega področja, da nam predlagajo, kaj je treba ukreniti, da bi razpoke ustavili in tako rešili cerkev pred propadom.

Pri pregledu so ugotovili, da je lesena konstrukcija (grušt) zelo slaba, da na kupolo nad glavnim oltarjem pritiska nosilni tram ter tako obstaja nevarnost, da nastane še večja škoda ali se zgodi celo nesreča. Popustili so namreč skoraj vsi vezni elementi. Na žalost so predlagali najmanj ugodno rešitev, in sicer betoniranje venca in zamenjavo ostrešja.

Tako smo že leta 2003 nabavili strešno opeko in pripravili les za ostrešje. Obenem smo začeli s pridobivanjem raznih soglasij in mnenj, saj jih je za tako stavbo, kot je cerkev, treba še posebej veliko. Gradbeno dovoljenje smo dobili maja letos. Tako smo lahko takoj začeli z deli in sedaj smo sredi te velike naloge.

Na Grumpežu ponovno križ

Na Grumpežu, strmem griču nad Pečami, je pred mnogimi leti stal križ. Bil je preprost, brez križanega na njem - evharistični križ. Takih križev je bilo takrat veliko posejanih po slovenski zemlji. A vsak čas s seboj prinese nekaj dobrega, pa tudi slabega. Po 2. sv. vojni so križi začeli padati, izginjati. Tako so se tudi Pečani nekega jutra zbudili in opazili, da križa ni več. Ponoči ga je nekdo požagal. Mnogim starejšim ljudem je to še sedaj trpek spomin na tisti čas.



V letošnjem letu pa so se župljani odločili, da skoraj na istem mestu ponovno postavijo križ, kolikor je le mogoče podoben prvotnemu. Par prizadevnih posameznikov je naredilo križ, postavili so ga v pripravljen temelj. V nedeljo, 3. julija, popoldan so križ tudi blagoslovili. Zbralo se je precej župljanov, ki so izpred cerkve v procesiji poromali na Grumpež. Tu je ob domačem župniku in župniku iz Hotiča križ blagoslovil misijonar Anton Pust. Kratka slovesnost je vse prisotne spet povezala v neločljivo skupnost tistih, ki jim ni vseeno za kraj, za zgodovino, za vero. Predvsem pa tistih, ki želijo, da se ne bi več ponovili časi vojne in krivic, ki jih ta prinese s seboj.

Grumpež bo verjetno še naprej ostal priljubljena točka, od koder vidiš, poleg domače vasi, še velik del Moravske doline in Zasavskega hribovja. Ob križu pa se bo verjetno kdo zamislil, kako lepo je, da v tej deželi živimo v miru in brez strahu, kaj bo prinesle naslednje jutro.

JELKA LALIČ, foto: Bogo Brvar



Po predračunu naj bi obnova stala nad 22 milijonov tolarjev. Na seji ŽPS in gospodarske komisije smo sklenili, da bomo nekatera dela kot razkrivanje, odvoz materiala in pokrivanje strehe izvedli sami. S tem bi privarčevali kar nekaj milijonov.

Kljub našemu delu pa moramo zbrati še nad 10 milijonov tolarjev, zato se obračamo na občino Moravče in vse dobre ljudi, da nam pomagajo, da bo naša božja hiša spet varna, saj bo le tako lahko še dolgo služila svojemu namenu, združevala vernike naše župnije in druge, ki bodo prihajali v to cerkev.

Če bo šlo vse po načrtih, bomo z deli končali proti koncu avgusta.

V imenu župnijske skupnosti se zahvaljujem vsem, ki ste nam že in nam boste še pomagali, da bomo to delo dokončali.

IVAN LEBAR

Obnovljen križ na Limbarski gori

Že kar pomnijo najstarejši krajanji, stoji križ na Kosmačevem zemljišču »Pri Bogku« na križpotju pešpoti iz Moravč in Črnega grabna na Limbarsko goro. Nihče sicer ne ve, kdaj, zakaj in kdo ga je postavil, pa tudi Stane Stražar ga v knjigi moravska dolina ne omenja.

Pred več kot dvema desetletjema je leseni križ neke noči ostal brez Kristusa, zato so lastniki dali v letu 1982 domačinu Antonu Urankarju izdelati novega, ki ga je blagoslovil moravški župnik Viktor Primožič. Ker pa je znamenje že močno načel zob časa,

se je v letošnjem letu zdajšnji gospodar Janez Toman odločil za prenovitev,

Z novo, lepšo podobo sedaj razveseljuje marsikaterega romarja oz. obiskovalca Limbarske gore.



F.T.

Poletna kolonija rejniških družin v Pineti, Novigrad - zahvala Rotary clubu Domžale

Osmo rejniško kolonijo v Pineti, Novigrad, v času od 18. 6. 2005 do 24. 6. 2005, smo tudi tokrat v Centru za socialno delo Domžale in Društvu rejnic in rejnikov Domžale izvedli ob veliki finančni podpori in pomoči naših donatorjev iz ROTARY CLUBA DOMŽALE. Z njihovo donacijo 700.000 sit smo uspeli vsem 35 udeleženi rejencem znižati stroške bivanja za več kot polovico.

Program, v katerem vsi pridobivamo tako, da teden skupnega bivanja izkoristimo, da bolje spoznamo potrebe drug drugega in se vzajemno učimo z rejniškimi starši, ki so naši sodelavci, in rejenci, za katere smo vsi soodgovorni, da razvijejo svoje sposobnosti in postanejo uspešni, samozavestni in zadovoljni odrasli. Priliko imamo doživljati in se veseliti vsestranskega napredka otrok v učenju socialno sprejemljivega vedenja, urjenju njihovih spretnosti in sposobnosti - npr. otroci, ki opazno napredujejo v prilagajanju in sprejemanju skupine, otroci, ki so premagali strah pred vodo in splavali ... Še posebej nas veseli, ko opazujemo mladostnike, ki se znajo zabavati brez alkohola in droge, ki zmorejo sprejemati osnovna pravila skupnega življenja na način, ki je sprejemljiv za vse. Veselje in zadovoljstvo udeležencev je energija, ki nas usmerja v prihodnje. Letos je bilo udeleženi 70 članov rejniških družin, z izjemno pestro starostno sestavo, in sicer od 2. do 77. leta, pet vzgojiteljev in dve socialni delavki.



Vsak dan smo si popestrili s številnimi dejavnostmi na plaži, ustvarjalnimi delavnicami, športnimi aktivnostmi in družabnimi večernimi dejavnostmi.

Da svoje zamisli lahko uresničimo, se moramo zahvaliti donatorjem, ki so nam prispevali v ta namen finančna sredstva ali izdelke. Ob tej priliki iskrena hvala Občini Domžale - Uradu županje, KS Dob, MK Domžale, VEIAT TEAM-u in CISCO Systemsu iz Ljubljane.

Hvala tudi naši dolgoletni sodelavki, rejnici Frančiški Rožič in študentki Karmen Pestotnik, ki sta bili zelo angažirani in uspešni pri pridobivanju donatorskih sredstev v svojem prostem času, prostovoljno in brez plačila.

Na Centru za socialno delo Domžale in Društvu rejnic in rejnikov Domžale se iskreno zahvaljujemo vsem imenovanim za razumevanje, podporo in pomoč, ki nam omogoča, da lahko v rejništvo delujemo socialno konstruktivno na način, za katerega verjamemo, da je smiseln, koristen in dober.

MARTA TOMEČ

9. srečanje Selanov

Leto je minilo in prišla je zadnja sobota v juniju, ko se srečamo Selani iz cele Slovenije. Organizatorji letošnjega že 9. srečanja vasi Selo, Sela, Sele je bilo Turistično društvo Sela pri Šmarju-Sap. Ob 10. uri se je začel mimohod vseh vasi, ki so se udeležile letošnjega srečanja, ter kulturni program. Pozdravili so nas župan Občine Grosuplje Janez Lesjak, predsednik organizacijskega odbora Andrej Struna in domači župnik Jože Mrvar. Ob koncu kulturnega programa smo si izmenjali simbolična darila, ki predstavljajo značilnosti posameznega kraja. Ob 14. uri je bil sestanek, na katerem smo potrdili organizatorja naslednjega srečanja. Prireditev, ki bo jubilejna, in sicer 10., bodo pripravili krajanji Arnovega sela in Dečnega sela v občini Brežice. Domačini vasi Sela pri Šmarju-Sap so nas presenetili z dobro organizacijo prireditve, veliko dobre volje in prijazno postrežbo, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

Na teh srečanjih krajanji s Sela pri Moravčah spoznavamo kraje v Sloveniji ter lepote pokrajin in ljudi, ki nam predstavijo lepote svojih krajev, navade ljudi, dobrosrčnost in gostoljubje. Zahvalil bi se županu Martinu

Rebolju za denarno pomoč Občine Moravče ter za udeležbo na samem srečanju. Zahvala velja tudi fantovskemu pevskemu zboru Vandrovčki z Vrhpolj, ki so sodelovali v kulturnem programu. Že sedaj vas vabim, da se nam drugo leto zadnjo soboto v juniju na 10. srečanju Selanov, ki bo v Arnovem Selu pri Brežicah pridružite še ostali krajanji občine Moravče.

FRANC LEBAR

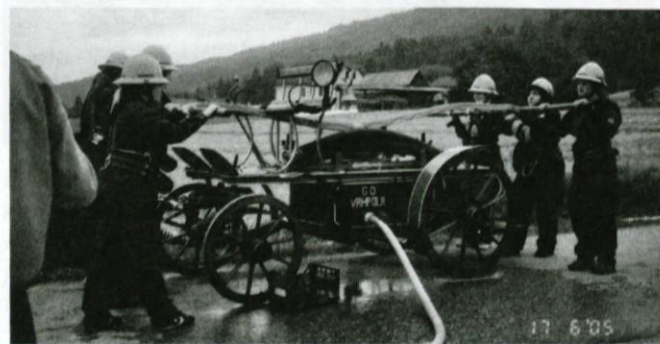
Tradicionalno tekmovanje s staro gasilno brizgalno na Vrhpolju

Prostovoljno gasilsko društvo Vrhpolje je v soboto, 16. junija 2005, organiziralo tradicionalno tekmovanje s staro ročno brizgalno. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo sedemnajst ekip, štiri ženske in trinajst moških članskih ekip. Tekmovalke in tekmovalci so prihajali iz gasilskih zvez Domžale, Lukovica in Moravče. Med članicami so prvo mesto osvojile tekmovalke iz PGD Vrhpolje, druge so bile članice iz PGD Trojane, tretje mesto pa so osvojile članice iz PGD Moravče. V konkurenci članov je prvo mesto zasedla ekipa iz PGD Studenec, drugi so bili člani PGD Peče, tretji pa člani PGD Krašče.

Ker so imeli tekmovalci s Studenca najboljši čas, so dobili tudi prehodni pokal. Vsem ekipam čestitamo.

Še enkrat se je pokazalo, kako prisotna je med gasilci želja po druženju, saj se le na tak način med seboj spoznavamo. To gesto o druženju je poudaril tudi predsednik gasilske zveze Moravče Ivan Vidic, ki si je ogledal tekmovanje in je na koncu povedal tudi nekaj vzpodbudnih misli. Ob skromni malici smo se razšli z željo, da se prihodnje leto spet srečamo v večjem številu.

IVAN LEBAR



17. srečanje upokojencev Slovenije v Postojni

Društvo upokojencev Moravče za svoje člane vsako leto organizira obisk dneva upokojencev Slovenije, ki je vsako leto v drugem kraju in občini. Tako je bilo tudi letos, ko smo se 23. junija udeležili srečanja v Postojni.

V jutranjih urah smo se v dveh avtobusih in kombiju skupaj s prijaznimi vodiči in šoferji v lepem vremenu odpeljali proti Postojni. V tako lepem mestu smo si lahko marsikaj ogledali. prisluhnili smo kulturnemu programu, v katerem so sodelovali ženski pevski zbor Zarja Postojna, recitatorju DU Postojna, humorist Franc Gombač v »Veseli dan« ter združena pevska zbora DU Ilirska Bistrica in DU Postojna v spremljavi Pihalne godbe Postojna, in govornikom Vinku Gobcu, predsedniku DU Slovenije, Janezu Drobničju, ministru za delo, družino in socialne zadeve in Jerneju Verbiču, županu občine Postojna. Slavnostni program se je zaključil s predajo prehodnega pokala.

Po 13. uri je na zabavnem delu, ki je potekal vse popoldne, za glasbo, zabavo in ples skrbel ansambel Otavija Brajka. Nekateri so si ogledali Postojnsko jamo in druge znamenitosti mesta.



Poskrbljeno je bilo tudi za jedačo in pijačo, le postrežba je bila nekoliko »zaspana«.

Po končani prireditvi smo se moravški upokojenci odpravili na skupno kosilo na Turistično kmetijo Abram na Nanosu, kjer smo si kasneje ogledali tudi Vojkovo kočjo in cerkev sv. Jeromna. Ob obedu smo veselo pokramljali in zapeli.

Poslovali smo se z obljubo, da se vidimo tudi na naslednjem srečanju leta 2006.

po zapisu JOŽETA NOVAKA

Rokodelska delavnica v Rogatcu

Počitnice so se že začele. Vsi, ki so čez leto pridno delali, sedaj zasluženo počivajo. Tudi rokodelci so zaključili s svojimi delavnicami. Pred koncem srečanj, so se odločili, da gredo na izlet po domovini. Izbrali so si severovzhodni del Slovenije in se odpeljali v Rogaško Slatino in Rogatec.

V soboto, 4. 6. 2005, so se ob 6. 30 zbrali na avtobusni postaji v Moravčah. Avtobus Radoša Arsiča je bil kmalu poln. V avtobusu je Branka predstavila podroben načrt izleta.

Na Trojanah so si privoščili krofe za zajtrk in pot nadaljevali do Rogaške Slatine. Ustavili so se v steklarni v Rogaški Slatini. Pod vodstvom vodiča so si ogledali proizvodnjo steklenih izdelkov, v tovarniški prodajalni pa razstavljene izdelke in nakupili spominčke.

Naslednji postanek je bil v Rogatcu. Trg Rogatec, ki je bil prvič omenjen v 13. stoletju, jim je pokazala in predstavila vodička s Turistično informacijskega centra Rogatec. Nad trgom Rogatec leži grajski kompleks Srtmol, ki je bil razglašen za kulturni spomenik. Ogledali so si graščino in se dalj časa zadržali v grajski kuhinji. Posebnost te kuhinje je, da je črna z odprtim ognjiščem in zidano napo. Tu so jim gostitelji postregli z domačim vinom in pecivom. Bližal se je čas kosila in v bližnjem gostišču Jutriša so jim prijazni gostilničarji postregli z okusnim kosilom.

V bližini Muzeja na prostem stoji konjaršnica. Tja so se odpeljali in konjarji so jim razkazali hleve in konje. Po želji so lahko nekateri zajahali konja in se z njim sprehodili po vadbišču.

Pred njimi je bil še najzanimivejši del izleta, ogled Muzeja na prostem Rogatec z vodenjem in etnološka delavnica.



Odločili so se za prikaz in izdelavo košaric iz kvašenega testa ter oblikovanje ptičkov s testa. Zbrali so se v prostorih stare viničarske hiše. Gospa Anica jim je že pripravila kvašeno testo in vse potrebščine za izdelavo košaric. Razložila jim je ves postopek za pripravo testa in praktično prikazala pletenje košaric. Rokodelci so se pri pletenju košaric izkazali za zelo spretni in natančni. Po mnenju vodičke, so vsi izdelali zelo lične izdelke.



Med tem, ko so si ogledovali razstavljene objekte, so se izdelki pekli v krušni peči. Po končanem ogledu je že imel vsak v roki toplo košarico. Sledilo je še skupinsko fotografiranje in popotovanja v preteklost je bilo konec.

Na poti domov so primerjali med seboj vtise pridobljene na izletu in se dogovorili za jesenski začetek dela v domačih delavnicah.

B. DORIČ

Naj se ve, kje so dobri gospodarji doma

Prvomajska prireditev je s stališča obiskovalca v celoti uspela. Da pa lahko govorimo o uspehu, je potrebno narediti finančno analizo, pregledati prihodke in odhodke. Prav o tem je bilo govora na sestanku Društva krajanov Sp. in Zg. Tuštanja mesec dni po prvomajski prireditvi.

Številke so pokazale dobro gospodarjenje, predsednik Franc Cerar je pohvalil vse tiste, ki so pridobili prepotrebne sponzorje. Posebna pohvala gre tistim, ki so vložili največ svojega časa in se najuspešneje dogovarjali. Zaveda se, da je za posameznika pridobitev desetih ali celo dvajsetih sponzorjev v današnjem času potreben velik napor in osebna angažiranost. Nič manj pohval ne gre štiridesetim družinam in posameznikom, ki so zbrali od dva pa do več kot petsto dobitkov za srečelov. Dogovorili so se, da ne sme biti kislih in razočaranih obrazov, zato je bila vsaka srečka tudi dobitek. Ko smo izvedeli še za podatek o gospodinjstvih, ki so prispevala domače piškote, je bilo vedno bolj jasno, da mora biti finančni rezultat prireditve pozitiven.

Dvom se začena pojavljati v drugem delu poročanja, ko so se soočili s stroški, kot so: pesek za posip, brošura in reklamni material, zavarovanje prireditve, ozvočenje, takse, dovoljenja, izposoja WC-jev, najem šotorov, izposoja miz in klopi, nastopajoči ...

Podana je bila tudi kritika redkim posameznikom, ki niso z dobro voljo in vselej poprijeli za delu, ko je bilo potrebno. Karel Svetlin, predsednik gradbenega odbora društva, je za v bodoče posebej priporočil dan po prireditvi. Bližnja in daljna okolica je takrat kot po najhujših bojih, veliki večini pa ostanejo le še zadnje moči. Drugega maja je potrebno prireditveni prostor pospraviti in ga postaviti v stanje, kakršno je bilo pred samimi akcijami. Letos je



bilo to vidno težko, vendar je tudi to del uspešne organizacije. Tudi o strežbi se bo potrebno še marsikaj pogovoriti.

Pa vendar je mesec dni po prireditvi prisotno veliko zadovoljstva. Dejansko je prireditev uspela v vseh ozirih, zato bo septembra organiziran izlet v Prekmurje.

V oktobru bodo začeli tudi s tradicionalnimi druženji v obliki prehojene pešpoti od Tuštanja do Miklavža in nazaj. To naj bi bilo še zadnje druženje v letu, saj bo potem že kmalu novo leto in začnejo se nove aktivnosti in priprave za ponovno tradicionalno srečanje na gradu Tuštanj.

Predsednik je poročanje zaključil s spodbudnimi besedami: »Znali ste poskrbeti za dobro počutje obiskovalcev na prireditvi. Če bi odpovedal en sam člen, bi ne izpeljali tako dobro, kot smo. Priprave in akcije so bile strašno napore. Zato vam z veseljem sporočam, da bo posledično »padla« tudi kakšna oprema za hidrant, saj ste jo s svojim delom pošteno zaslužili. Potekajo tudi sanacije obstoječih odcepov cest in nadaljevanje posodobitve dotrajanega vodovodnega omrežja. Naj se ve, kje so doma dobri gospodarji.«

DARINKA GRUM

Kultura in grajska arhitektura

V poletnih dneh je grad Tuštanj prizorišče kulture domačih in tujih izvajalcev. Prvi je bil na seznamu prireditev Večer glasbe Gvida Učakarja. Milan Močilnikar, predsednik Pihalne godbe Moravče, je povedal: »Gvido Učakar je bil že kot otrok uspešen glasbenik. Pisal je skladbe za domačo, Moravško godbo. Odločili smo se, da se vsako poletje spomnimo svojega rojaka in povabimo sosednje godbe na gostovanje. Prvega srečanja se je udeležila celo njegova žena. Na letošnjem, petem srečanju, smo imeli v gosteh godbo iz Lukovice. Naslednje leto načrtujemo glasbeni večer skupaj z godbo iz Zagorja. Težave imamo seveda s financami, ki jih ni nikoli dovolj. Pred kratkim nam je en instrument dobesedno razpadel in ga, žal, nismo mogli uporabiti za nastop.«

Glede na to, da ni bilo vstopnine, bi lahko rekli, da je bil kulturni večer dostopen vsem. V grajskem atriju se je zbralo lepo število obiskovalcev. Med njimi sta bila tudi g. župan Martin Rebolj in evropska poslanka ga. Ljudmila Novak. Na odru pa smo imeli med nastopajočimi celo državnega poslanca g. Franca Capudra.

Prvi vikend v juliju smo si lahko polepšali z obiskom tradicionalnega Ekstempora likovnih umetnikov in si ob tem kupili umetnine, ki upodabljajo center naše občine, Moravče. Te umetnine so zagotovo zelo zanimive tudi za naše rojake v tujini in domačine, ki so se iz Moravč razselili širom po Sloveniji. Pri lastniku gradu g. Petru Pirnatu čaka nove lastnike še dobra polovica unikatnih umetnin.



Prvi julijski vikend na gradu Tuštanj se je pričel z nastopom Kulturno-umetniškega društva Predoslje. Vsem prisotnim so na komičen način predstavili splet vsakodnevnih zmešnjav, ob katerih nam v realnem svetu ni prav veliko do smeha. Če temu gledališkemu dogodku dodam misel, da je vsaka podobnost z vsakdanjim življenjem zgolj slučajna, lahko sklenem, da je bil namen, da se ob gledališki predstavi Raya Cooneya To imamo v družini, sprostimo, vsekakor dosežen.

Paleta letošnjih raznovrstnostih umetniških doživetij na Grajskih kulturnih večerih je bila s koncertom ansambla Frajkinclerji zaključena.

Med obiskovalci kulturnih večerov so bili tudi posamezniki, ki v našem političnem in kulturnem prostoru nekaj veljajo. To da vedeti, da so prireditve vredne ogleda. Kdor je letošnje zamudil, naj bo pozoren na naslednja srečanja z domačimi in gostujočimi glasbenimi in likovnimi umetniki v enkratnem ambientu grajskega atrija.

DARINKA GRUM

3. srečanje Vrhpolj Slovenije – Vrhpolijada 2005

Na srečanje vasi Vrhpolj 25. junija smo se ob 8. uri zjutraj odpeljali tudi vaščani Vrhpolj pri Moravčah. Najprej smo se ustavili na Otočcu na Krki, kjer smo si ogledali zanimivosti kraja v neokrnjeni naravi. Tu nas je sprejel in kasneje vse do prihoda v Dolenje Vrhpolje vodil g. Darko Brišnar. V Dolenjem Vrhpolju nas je ob vrčku piva in pecivu pozdravil domači 25 članski MPZ Vrhpolje. Ob 14. uri smo si pri vinski kleti Zgonc ogledali vinski laboratorij in potujoči hram Društva vinogradnikov Šentjernej. Nekateri so se po lepi okolici popeljali z dvema pripravljenima zapravljičkoma.

Ob 15. uri se je v središču vasi Gorenje Vrhpolje začel osrednji sprejem Vrhpoljčanov in proslava v počastitev dneva državnosti v organizaciji TD Vrhpolje. V kulturnem programu so sodelovali domači MPZ Vrhpolje, Šentjernejski oktet, recitatorji, rogisti in

Turnir v ženskem malem nogometu v Pečah

V Pečah so turnirji v malem nogometu postali že kar tradicionalni, a moški, seveda. Vsa ta leta, ko so se naši vrli fantje bolj ali manj izkazovali na igrišču, so dekleta stala ob strani, navijala in se v sebi spraševala, če se bodo kdaj imele priložnost izkazati tudi one.

Letos spomladi je skupaj s prvimi rastlinami vzknila tudi ideja o ženskem turnirju v malem nogometu. Mnogi, predvsem moški, so se smejali in niti približno se jim ni sanjalo, da bo ta ideja prav kmalu uresničena.

Marsikdo je bil torej presenečen ob novici, da bo v nedeljo, 26. junija, ob 14. uri ženski turnir v malem nogometu. Toda to ni bila šala. Na športni ploščadi v Pečah se je zbralo mnogo navijačev. Nekateri so prišli navijati za svoja dekleta, prijateljice, znanke, drugi zgolj iz radovednosti. Ker je bil v Pečah to prvi tovrstni turnir, so se sicer pomerile le štiri ekipe, ki pa so se v boj podale s srcem in močno željo po zmagi.

Očitno v Pečah nogometu ni usojeno lepo vreme, saj je vse tekme razen prve, motil dež, ki je bil na trenutke tako močan, da so morali tekmo prekiniti. Prva, še suha tekma, se je odvijala med ekipo KŠD Peče in med ekipo iz Blagovice. Moč je bila na obeh straneh približno enako razporejena, zato so o zmagi odločale enajstmetrovke. Sreča je bila tokrat na strani domače ekipe. Tekmo med ekipo iz Gradišča in ekipo Pičkomar s Sela je že zmotil dež in nazadnje je bila ekipa iz Gradišča uspešnejša. V borbi za 3. mesto, ki se je odvijala med ekipo iz Blagovice in ekipo s Sela, so bile uspešnejše slednje. Nato se je začel boj, ne boj, mesarsko klanje, za 1. mesto med ekipama iz Peč in iz Gradišča. Kljub obojestranski vztrajnosti in trudu je na koncu pokal romal v roke Gradiščankam.

Zmagovalke so, kot že rečeno, dobile pokal, praznih rok pa niso ostale tudi ostale tekmovalke. K temu so tudi tokrat pripomogli sponzorji: Strojni izkopi in avtoprevoznništvo Franci Avbelj, Zg. Koseze, avtoprevoznništvo Peter Klopčič, avtoprevoznništvo Franc Klopčič, Razvoz kurilnega olja Peter Avbelj, Lea bar Moravče in Mlinarstvo Rotar.

Kljub temu da je bil tovrsten turnir v Pečah izveden prvič, je bilo obiskovalcev kar veliko in navijači so bili po besedah tekmovalk izvrstni. Vseeno pa upamo, da jih bo drugo leto še več in da se bo takrat opogumila še kakšna ekipa več.

AJDA LALIČ



pihalna godba iz Šentjerneja. Župan občine Šentjernej g. Franc Hudoklin je imel pozdravni nagovor, v katerem je pozdravil povezovalnje vaščanov Vrhpolj iz Slovenije.

V vasi Vrbje je sledil zabavni program z družabnimi igrami. Za dobro hrano in pijačo ter srečelov so poskrbeli člani PGD Gorenje Vrhpolje. Za razvedrilo je skrbel ansambel Bobri. Tu so si udeleženci iz vasi Vrhpolje pri Vipavi, Vrhpolje pri Moravčah in Vrhpolje pri Šentjerneju izmenjali tudi praktična darila.

V poznih večernih urah po slovesu od ostalih izmed približno 200 udeležencev smo se odpravili proti domu in si obljubili, da se vrnemo tudi prihodnje leto.

po zapisu JOŽETA NOVAKA

5. obletnica pobratenja z Mariborčani

V soboto 11. 06. 2005 smo se skupina članov DPM Moravče odpeljali na Štajersko, na srečanje s člani DPM Maribor. Po dveh urah vožnje so nas nestrpnost pričakali. Po izrečenih prvih besedah so nas prijazno postregli s pijačo, nato pa smo srečanje nadaljevali s tekmovanjem iz kmečkih opravil. Pet ekip se nas je pomerilo v košnji, grabljenju, v vrtenju okrog kola in nošenju bale ter v ruženju koruze. Tekmovanje se je odvijalo v društvenem in prijateljskem vzdušju, namenjeno bolj veselju in smeju, zato nam je bil rezultat na koncu tekmovanja najmanj pomemben. Večer smo zaključili z večerjo, predvsem pa z zabavo, plesom in z živahnimi ritmi glasbe.

MAJA CERAR, tajnica DPM Moravče

DPM na državnih kmečkih igrah

Zaradi manjšega števila društev na regijskih kmečkih igrah, ki so potekale v soboto 25. 06. 2005 na Čemšeniški planini, smo se DPM Moravče uvrstili na 19 državne kmečke igre v Trebnjem na Dolenjskem Tekmovalo je 28 ekip, med njimi tudi ekipe iz Madžarske in Avstrije. Vse ekipe so se pomerile v igrah, kot so košnja, grabljenje, ruženje koruze, manjkalo pa ni niti zabavnih iger, kot sta bili vožnja z nenavadnim kolesom in vrtenje okrog kola in nošenje bal. Prav ti dve igri sta bili zanimivi, saj se je pred njima močno ulil dež, tako da so bile tekmovalne razmere toliko bolj slabše, in sicer tekmovali v popolnem blatu. Smeha ni manjkalo, umazanih tekmovalcev pa tudi ne.

Po igrah sta sledila zabavni del z ansamblom Bratov Poljanšek ter razglasitev rezultatov. Zmagala je domača ekipa Trebelno, DPM Moravče pa se je uvrstilo na 13. mesto. Ker pa je naš kosec Primož Jemec dosegel pri košenju odlično 10. mesto, se je uvrstil na svetovno tekmovanje, ki bo konec avgusta v Švici. Čestitamo.

Proslavljali in plesali smo dolgo v noč.

MAJA CERAR, tajnica DPM Moravče



Turnir v malem nogometu v Pečah

V nedeljo, 5. junija 2005, je KŠD Peče znova priredilo že kar tradicionalen turnir v malem nogometu. Za razliko od lani je tokrat deževalo že na začetku, zato so vse ekipe tekmoval v enakih pogojih.

Letos se je pomerilo kar 12 ekip, ki so tekmoval v štirih skupinah. V prvi skupini so se med sabo pomerile ekipe: Pacienti, domača ekipa KŠD Peče in veterani KŠD Peče. V drugi skupini so se za napredovanje v polfinale borile ekipe Zlatarna Lea, Lea bar in ekipa iz Gradišča. Hude boje so v tretji skupini bile ekipe Pizzerija Sršen, Inštalacije Kosec in Robi Jančar s.p. V četrti skupini pa so se kresale iskre pod nogami tekmovalcev ekip iz Jeklene doline, Kekci in Viba. Kljub temu da so bile vse tekme enako napete in zanimive, so se v polfinale uvrstile le štiri ekipe, in sicer ekipa KŠD Peče, Zlatarna Lea, Pizzerija Sršen in ekipa Viba. Ekipa Pizzerija Sršen je odpovedala nadaljnje tekmovanje in avtomatsko pristala na četrtem mestu. Ekipa KŠD Peče se je po žrebu pomerila z ekipo Zlatarna Lea in izgubila ter tako osvojila tretje mesto. Finalni boj se je torej bil med ekipama Viba in Zlatarna Lea. Ker sta obe ekipi odlični, se je dvoboj končal z izidom 2:2 in končni izid je bil odvisen od prostih strel, ki so



gledalcem načeli živce. Na koncu je prvo mesto osvojila ekipa Viba iz Ljubljane. Organizatorji so podelili pokale in nagrade za prva tri mesta in posebno priznanje za t.i. »fair play«, ki je romal v roke veteranom KŠD Peče.

Tudi te prireditve ne bi bilo brez sponzorjev, ki so bili I WARE informatika Franc Rotar, Mehanika Avbelj Peče, Stenko d.o.o. in Strojni izkopi in avtoprevoznništvo Franci Avbelj Zg. Koseze. Zaradi slabega vremena je bilo navijačev letos nekoliko manj, a upamo, da bo drugo leto tudi vreme na naši strani.

AJDA LALIČ

Planinci na Slavniku (1028 m)

Člani Planinskega društva in učenci Planinskega krožka OŠ Jurija Vege Moravče smo se 28. maja povzpeli na 1028 m visok Slavnik.

Nedaleč po cesti do Socerbe smo se iz vasi Podgorje podali na dolgo in vijugasto planinsko pot. Vodila nas je planinska vodnica Urša Jamšek. Kot na vse primorske vrhove je potrebno kar dosti časa in hoje, da pridobimo na višini. Tako je bilo tudi tokrat. Sonce je neusmiljeno pripekalo. Kar težko smo čakali, da smo prišli do gozda, ki nam je nudil prijeten hlad in senco.

Prispeli smo na vrh Slavnika, ki se je mogočno vzpenjal nad drugimi primorskimi vrhovi. Razgled je bil krasen. Videlo se

je prav do Trsta in na morje. Odpočili smo se, okrepčali in se osvežili. Med potjo je bilo polno cvetja. Seveda so bili še posebno zadovoljni naši mladi planinci, saj so prav hitro »odkrili« gugalnico, tobogan itd.

Pa še to. Med potjo navzdol se je enemu mojih planincev odtrgal podplat. Čevljev je »zazijal«. Bilo je sredi gozda. »Kaj naj naredim?« me je vprašal. »Ja, bomo že, ne skrbi!« Treba se je bilo znajti. Od hlačnega pasu sem povlekel pas in z njim smo privezali podplat. Tako je lahko nadaljeval pot. No, hlače so mi vseeno obstale, nisem jih izgubil. Rešili pa smo problem. Kaj hočemo, tudi to se lahko zgodi. Nekateri so se nasmejali in nadaljevali planinsko pot.

Mentor Planinskega krožka: ANTE PAJK



Na Zavici so ribe!

S kolegom sva lovila v Gradiščah in ujela krpa težkega pol šestih kilogram. Ardu, ribiška je težka!

ROK in UROŠ, foto: Urška Vozel

Kaj je bilo?

Bila je prva junijska sobota in bilo je jutro, ki je obetalo. Pa ne le dobro vreme, pač pa tudi nova doživetja: delček lepega v mozaiku življenja prvošolca, starša, učitelja, planinskega vodnika - vse to na starih, dobro utrjenih poteh. Je že res, da mlajši moravški šolarji ob letu osorej radi pridejo na Menino, letos so s seboj pripeljali tudi starše, brate, sestre, celo stare starše. Oskrbnica koč na Menini pravi, da je Menina vse bolj moravska. Če to drži, preizkusite sami. Pred vami so to storili sorodniki bivših prvošolcev. Preverjeno!

NUŠA POHLIN SCHWARTZBARTL



Obiskali smo Tehnični muzej v Bistri

Pri SPD smo po učnem načrtu obravnavali temo Spomeniki in muzeji v domačem kraju. Tako smo z učenci 4.a razreda pred 27. aprilom, dnevom boja proti okupatorju, obiskali spomenike NOB in prižgali sveče, položili cvetje. Ogledali smo si tudi spomenike: Jurija Vege, padlim v I. svetovni vojni, pisatelja dr. Frana Detelje. Muzeja žal v Moravčah nimamo več. Naj spomnim mlajše, da smo ga včasih imeli, (nad trgovino) s kar bogato zbirko predmetov iz NOB in obrti v Moravški dolini.

Ker v Moravčah ni muzeja, smo se odločili, da vsi četrti razredi osemletke obišeemo Tehnični muzej v Bistri. Tu je res veliko zanimivega iz vseh področij: od zrna do kruha, spoznali so veliko vrst orodij, ki jih žal več na vidimo, lesni muzej, od spravila lesa do žage, ki jo poganja voda, valjni mlini, tekstilni muzej. Zelo zanimivo pa je bilo v lovskem muzeju Videli smo veliko vrst živali v njihovem življenjskem okolju. Prav to snov spoznavamo pri SPN.

Seveda pa ne smemo pozabiti na muzej starih avtomobilov, ki je bilo zlasti za dečke izredno privlačen in zanimiv. Še posebno zanimiva je bila zbirka avtomobilov, s katerimi se je vozil tovariš Josip Broz - Tito. Vodnik je poudaril, da ti avtomobili niso bila njegova last, kot nekateri mislijo, ampak so last države oz.



muzeja. Pa tudi pri zbirki starih motorjev smo se morali zadržati kar precej časa.

Vmes pa so imeli učenci kar veliko dela z nalogami, ki so jih pridno reševali, spraševali so vodnika in tudi fotografirali zanimivosti.

Z novimi spoznanji, lepimi vtisi, smo opravili še en lep z znanjem obogaten naravoslovni dan.

ANTE PAJK, učitelj

Drugačen zaključek šolskega leta

Pa se je zgodilo. Konec šolskega leta za šolarje, učitelje, starše in končno počitnice. Tudi na podružnični šoli Vrhpolje so se začele težko pričakovane počitnice, le da so jih začeli z malce drugačno prireditvijo.



V soboto, 18. junija, so se ob 15 h zbrali učenci, učitelji in drugi radovedni obiskovalci, ampak tokrat ne kot organizatorji in izvajalci programa, marveč kot publika. Vajeti so v svoje roke prevzeli starši otrok in z veliko truda, malo sreče in veliko navdiha organizirali zabavno in posrečeno, malce drugačno prireditev. Povezovalka Branka Langerholc nas je najprej povabila, da si ogledamo sodobno Muco Copatarico, v kateri so igrali starši. Otrokom so pokazali, da so tudi starši izgubljali copate, bili neredni in poredni. »Glasbena« družina Glas nas je ob spremljavi kitare in prelepem petju zapeljala v svet Mačka Murija, šolarji in harmonikaš Peter Merela pa so zapeli zabavno priredbo ljudske pesmi Na Vrhpoljah soncece sije. Starši so lahko pokazali svoje splošno znanje v igri NAJMOČNEJŠI ČLEN. Sicer so se dobro odrezali, čeprav bi lahko bili otroci njihov močan nasprotnik, saj so včasih vskočili in pomagali svojim pozabljivim staršem. Za glavno nagrado pa tokrat niso bili veliki kupi denarja, marveč ogromna - doma pečena torta, s katero so se sladkali vsi

sodelujoči. Po kulturnem oziroma zabavnem delu so sledile športne igre in piknik, saj je bilo vreme ravno pravšnje za skupno preživetje popoldneva. Otroci, starši in učitelji so se pomerili v raznih športnih igrah: med dvema ognjema, skakanje v vrečah, metanje na koš, vlečenje vrvi ... Med kratkimi odmori pa so si povrnili moči ob jedeh z žara in pijači. Pekli so tudi kokice in se sladkali z domačimi piškoti, ki jih je spekla vsaka družina.

Ob tej priložnosti učitelji izražamo javno zahvalo vsem staršem otrok, vsem sodelujočim in naključnim pomagačem, še posebej pa glavni organizatorki Branki Langerholc za breme, ki ste nam ga vzeli z ramen. Vsakega šolskega leta, ki se bliža koncu, se bojijo tako učitelji in učenci. Ob celoletnem učenju se namreč vsi veselijo le še počitnic, tako jim za organizacijo in prireditev ob zaključku leta že zmanjkuje moči. Starši Vrhpoljskih otrok pa so se spopadli z vajami in pripravo scene, nakupi, zbiranjem ljudi ... in na koncu so vendarle izmučeni morali priznati, da takšno delo ni od muh.

FANI PAČNIK



z etnološkimi značilnostmi

ŽETEV IN MLATEV

Žitarice so bile poleg krompirja osnovna hrana za ljudi in tudi živino na podeželju. Še do pred nekaj desetletij so kmetje na svojih njivah poleg pšenice sejali še rž, proso, oves, ječmen in ajdo. Do uveljavitve mlatilnic in kombajnov sta bili žetev in mlačev eni izmed najtežjih kmečkih opravil, ki sta se začeli julija (mali srpan) in trajali do jeseni. Najprej so želi ječmen, nato pšenico, oves in septembra proso in ajdo. Ker je bilo delo težko in ga je bilo potrebno opraviti pravočasno, je bila za kmete nujna medsebojna pomoč. Največkrat so prišli pomagat fantje in dekleta.

Do prve svetovne vojne so še povsod po Moravški dolini želi s srpom. Žele so v glavnem ženske, in sicer »v roke«, nakar je požeto žito dala na povreslo in ga povezala v snop. Žetev je bila skoraj praznik, žanjice so bile oblečene v predpasnik in živobarvno ruto, delo so začele z molitvijo. Med žetvijo so se veliko šalili in peli. Posebej slovesen je bil zaključek žetve z obilo dobre hrane in pijače, po jedi pa so se šli razne družabne in šaljive igre. Šege ob žetvi so počasi začele zamirati, ko so se vrstile nove tehnološke izboljšave. Najprej so začeli žeti s koso, ki je imela na kosišču pritrjen lok, ki drži na kosišču pribito platno. Pokošeno žito se tako nasloni na še stoječe žito in žanjice ga s srpi uravnajo v snope. Kmalu so se pojavile konjske kosilnice, nato pa motorne kosilnice. S srpom so želi le še rž, če so potrebovali škompe za slamnate strehe. Rž so zato želi tudi malo više, da med slamo ni bilo pleva.

Žetvi je sledila mlatev, to je ločevanje zrnja od klasja oziroma latja. Pšenico so navadno po žetvi dali v kozolec za približno štirinajst dni, nakar so jo omlatili na podu. Do 1. svetovne vojne je večina še mlatila s cepci. Cepci so bili drenovi, jesenovni in gabrovi, na koncu so imeli »glavo«, ki je bila z gožjo, jermenom in podvezjo navezana na javorjev ročnik.

Snope so razdelili po podu in naredili nasad, ki je imel parno število snopov, ker sta bila na vsaki strani dva mlatiča. Največkrat so mlatili štirje mlatiči, ki so jih najeli, če jih doma ni bilo zadosti. Najete mlatiče so plačevali v zrnju.

Pri večjih kmetih je mlatev lahko mlačev trajala tudi več tednov. Mlatili so v ritmu, ki je bil odvisen od števila mlatičev. Če so bili štirje, je bil ritem: »Pika, poka, pika, poka ...«. Z delom so



začeli zgodaj zjutraj, ob dveh ali treh in so delali do večera, dokler se je še kaj videlo. Snope so pripravili že prejšnji večer, da so lahko čimprej začeli. Ker so navadno mlatili pri več hišah hkrati, so mlatiči tekmovali med seboj, kdo bo prej začel. Tisti, ki so bili prvi, so imeli na strehi ali pred skednjem tisti dan obešen »pušeljc«, ki pa so jim ga sosednji mlatiči skušali ukrasti, zato je bilo potrebno pušeljc stražiti. Tudi sicer je bilo veliko tekmovanja, šal in nagajanja med njimi. Tako so jim na primer pod cepce postavili kakšno staro metlo. Včasih so se mlatiči tudi obdarili z vinom, ki pa ga je moral gospodar dvojno vrniti, če ga ni, je pa prišlo do zamere.

Mlatiči so potrebovali dobro hrano, znan je rek: Je kot mlatič. Še zlasti obilna je bila večerja.

Ko so zaključili z delom, so imeli »likof«.

Že okoli leta 1900 so se začele pojavljati prve mlatilnice, ki so jih kupili bogatejši kmetje in so z njimi mlatili tudi po drugih kmetijah. Prve mlatilnice (smukalnice) so poganjali na roke, delo pa je bilo zelo naporno; sprva jo je lahko poganjal le eden in so se izmenjavali, kasneje pa so bile izboljšane mlatilnice na prenos, kjer so lahko poganjali štirje hkrati. Po prvi svetovni vojni so se razširili železni ali leseni geplji, ki jih je gonila živina. Nekateri so si v tridesetih letih dvajsetega stoletja nabavili že dizelske motorje, malo pred drugo svetovno vojno pa elektromotorje, ki so poganjali mlatilnice. Pojavile so se tudi mlatilnice, ki so že ločevale slamo in rešale omlateno žito. Z uvedbo strojev kmetje niso več potrebovali toliko delavcev in mlatiške šege so bile pozabljene.

Do začetka dvajsetega stoletja so žito čistili plev z vejanjem. Vejali so tako, da so žito metali iz vevnice v drug kot poda; ker je žito težje od plev, je padalo dlje.

To delo je bilo zelo zamudno, zato so si v prvih desetletjih dvajsetega stoletja kmetje kupovali mehanske čistilnice za žito – »pajklje«. Večinoma so jih poganjali ročno.

Posebna vrsta mlatve je bila metev prosa. Proso so še pridelovali do druge svetovne vojne, potem pa so ga postopno opuščali, saj zahteva veliko dela. Proso so želi jeseni, poželi so ga s srpom, snope prosa pa so zložili po podu za en dan, da se »omladi«





(posuši). Meli so vedno ponoči, in sicer fantje in dekleta iz vasi. Dekleta so z bosimi nogami mela (»mencala«) po snopih, dokler se zrnje ni ločilo od klasja. Pri tem so se držale za poseben drog ob steni poda. Potem je fant dal snop na lojtro, da se je zrnje streslo ven. Med delom so peli in uganjali razne norčije. Za zadnji snop so se menci stepli, saj je gospodinja vanj skrila steklenico žganja.

Po opravljenem delu je bil »likof«, kjer so imeli praznično obloženo mizo – meso, flancate, pijača. Po večerji je bil navadno ples, nekdo je igral na harmoniko, šli so se družabne igre.

V sedemdesetih letih dvajsetega stoletja pa so se pojavili kombajni, prej so jih sicer že imeli v zadrugah. Navadno so ustanovili v

vasi strojno skupnost in kupili kombajn ali pa so si ga sposodili od drugod. Kombajn je nadomestil žetev, mlatev, čiščenje žita in povezovanje slame v bale. Novosti so se uvajale počasneje na manjših in hribovskih kmetijah, kjer so dlje želi s srpom in mlatili s cepci. To so delali tudi tam, kjer so potrebovali škompe za slamnate strehe, ki pa so izginile v sedemdesetih letih dvajsetega stoletja, razen na majhnih objektih so se ohranile dlje. Zato so tudi kmalu nehali pridelovati rž. Opustili so tudi ajdo in oves, povečal pa se je delež koruze in pšenice.

Večja kmečka opravila, kjer so morali najeti delovno silo oziroma so si sosedje izmenjavali pomoč pri delu, je bila tudi priložnost za srečevanje zlasti mladih, saj je bil na koncu dela vedno »likof« s polno mizo dobrot in z zabavo, med delom pa je bilo veliko, petja, smeha in potegavščin. Delovne šege ob žetvi in mlatvi ter metvi pa so izginile z uvedbo novih strojev.

Literatura:

- Kuret Niko, *Praznično leto Slovencev I*, Ljubljana 1989.
- Klobčar Marjanca, *Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja – 20. stoletje*, Občina Domžale, Ljubljana 1989.
- Makarovič Marija, *Kmečko gospodarstvo na Slovenskem*, Ljubljana 1978.
- Novak Vilko, *Slovenska ljudska kultura*, Ljubljana 1960.
- *Slovenski etnološki leksikon*, Ljubljana 2004.
- Stražar Stane, *Moravska dolina, Življenje pod Limbarsko goro*, Moravče 1979.

MONIKA PRAŠNIKAR

absolventka etnologije in kulturne antropologije

PISMA BRALCEV

Ker se v vsaki številki pojavlja več pisem bralcev in odmevov na članke, finančna sredstva pa so strogo omejena, sem prisiljena njihovo dolžino omejiti na 2 000 znakov. Presledek se ne upošteva kot znak. Avtorje naprošam, da se določila držijo, kajti v nasprotnem primeru bo prispevek objavljen le do 2 000. znaka. Določilo velja za vse avtorje od naslednje, to je 5. številke letošnjega letnika dalje. (Uredništvo)

✓ Sem krajan vasice Drtija,

ki je v neposredni bližini peskokopa in samega obrata Termi Moravče. Ves čas obratovanja podjetja smo bili krajani že na tak ali drugačen način prizadeti zaradi obratovanja podjetja Termit, zato lansko leto kar nismo dojeli, da so nam vodilni ponudili pomoč pri izgradnji ceste. Šele sedaj se zavedamo, zakaj smo bili deležni takšne prijaznosti.

Pred dobrim desetletjem je bil prvi poskus, da bi na območju peskokopov odprli deponijo komunalnih odpadkov in doživel je pravi polom. Občani, ki se teh dogodkov in akterjev še dobro spomnimo, smo bili prepričani, da nikoli več ne bo nihče poskušal s takšnimi idejami, da bi v našo še neokrnjeno dolino dovažali odpadke. Zato je kot strela z jasnega udarila novica, da podjetje Termit že sprejema industrijske odpadke in da Občina in občani nimamo pri tem nobene besede, češ da imajo vsa potrebna dovoljenja. Mogoče nas je v teh zaselkih v okolici podjetja Termit res bolj malo, nekateri so celo zaposleni v podjetju, smo pa ljudje, ki si želimo ravno tako lepega in zdravega okolja kot vsi ostali prebivalci občine Moravče.

Na tem prostoru so zaloge pitne vode, ki so pomembne za vso občino Moravče in ceno bomo plačali vsi, razen morda gospodov, ki bodo pospravili masne »denarce« za nič dela. Vodilni iz podjetja pravijo, da so ti odpadki neškodljivi, skoraj »zdravilni« za naše okolje. Neverjetno, zakaj se jih potem podjetja lahko znebijo samo na način, da tistemu, ki jih je pripravljen sprejeti, to tudi dobro plačajo?!

Pravijo, da smo jim nevoščljivi, ker bodo zaslužili. Gospodje vodilni v podjetju Termit, povzhu pa ste še domačini Moravčani, prepričan sem, da lahko še naprej poslušate brez onesnaževanja in zastrupljanja našega okolja, samo malo volje in truda bo potrebno vložiti. Res je dandanes najlažje in najbolj donosno služenje s sprejemanjem odpadkov, saj se jih v vseh okoljih izogibajo, ker so posledice nepredvidljive in lahko celo katastrofalne za okolje. Posmehljivo in z nasmehom v pogovorih zavračate, da nimamo pravice pri odločanju ali se bo to odlagalo v našem bivalnem okolju. Ali se sploh zavedate, kaj počnete z našim okoljem?

Drtija, 13. 7. 2005

VITO CERAR, Drtija

Odgovor na javni poziv Ivanke Vidic

Pričakoval sem, da mi bo vprašanje o mojem zaslužku zastavil predsednik Gasilske zveze Moravče, prvak Občinskega odbora Slovenske ljudske stranke, bivši predsednik Razvojnega kluba Moravče in edini občan občine Moravče, ki mu je uspelo kandidirati na lokalnih volitvah v naš Občinski svet že kar na treh različnih listah (LDS, Neodvisni, SLS) gospod Ivan Vidic. Vendar je v prve bojne vrste stopila kar njegova žena, ki se, kot je očitno iz članka, spozna na marsikaj. Iz njenega pisanja je razvidno tudi dobro poznavanje novejših zgodovine našega kraja, predvidevam pa, da ji je poznana tudi polpretekla zgodovina kraja, dogodki in življenje takrat.

Gospa Ivanka Vidic, v dopisu me je direktorica Občinske uprave obvestila, da ste zahtevali podatke o mojih prejemkih, ki pa vam jih niso posredovali, ker jim zakon tega ne dovoljuje. Vaš mož gospod Ivan Vidic je bil v času, ko sem bil podžupan, svetnik Neodvisne liste in je gotovo sedel na ušesih, saj je takratna opozicija enako vprašanje zastavila županu Matjažu Kočarju, ki je

tudi povedal, kolikšno je nadomestilo za upravljanje funkcije podžupana. Naj vseeno potešim vašo radovednost. Od leta 1998 do 2002 sem bil podžupan Občine Moravče in sem v skladu z zakonom prejemal podžupansko plačo, ravno tako kot Roman Novak, ki je bil podžupan do svojega odstopa. Prav tako je nadaljevala izplačevanje plače županja Ljudmila Novak meni in podžupanji Ivanki Kocjančič. V štirih letih, to je od leta 1999 do leta 2003, sem prejel nadomestilo za opravljanje funkcije podžupana povprečno 600.000,00 SIT neto letno. V tem času nisem bil upravičen prejemati drugih nadomestil za sodelovanje v odborih, komisijah itd., do katerih so bili upravičeni ostali svetniki. Prav tako mi ni bila izplačana niti ena dnevnicica in kilometrina. Če ste pričakovali, da boste v javnost spravila kakšne astronomske zneske, ali da ne bom želel javno objaviti svojih prejemkov, se motite. Kljub temu da po zakonu nisem dolžan javnosti posredovati teh podatkov, jih nikoli nisem skrival in sem jih posredoval vsem, ki so jih zanimali.

Poezijo rad prebiram in tudi sem ter tja lepo sanjam, gospa Ivanka Vidic, se pa opravičujem, če sem Vam in Vašemu gospodu kdaj pokvaril lepo noč in sladke sanje.

ROMAN CERAR, svetnik OS

Kdo je napravil Vidku srajčico?

Zelo sem počaščena, da si je za moj pri-spevek vzel čas tudi naš cenjeni in preza-posleni svetnik SDS Roman Cerar. Vendar g. svetnik: nedokončana epikurejska obleka, ki ste jo v prejšnjih Novicah poslali mojemu možu, ni ravno pravšnji kroj. Epikur – filozof s Samosa, utemeljitelj »epikurejstva« – kar v pravilnem prevodu pomeni: »Fizika nas osvobaja strahu pred bogovi in smrtjo in omogoča srečnost, ki je v užitku, toda ne v čunem, namreč duševnem miru«. Ugotavljam, da bi celotni prevod lahko dokončali, saj ste imeli na voljo še kar nekaj znakov in vam vaš tekst pristranska urednica »tokrat«? ni črtala, ali cenzurirala (upam). Pa vendarle, nedokončan ponaredek te obleke, vam spoštovani svetnik vračam, ker ta obleka več kot ustreza vašim meram in ste v obleki, ki ste jo v prejšnji številki Novic sami ukrojili in zašili, zelo šik. No na koncu se sprašujete, kam je poniknila »prostovoljnost«, ki je v preteklosti bogatila našo občino. Vprašanje na mestu! Menim, da je ta izginila z ljudmi, ki se oblačijo v vaša oblačila.

Gospod župan! Tokrat ne morem mimo dogajanja na naši občini. Menim, da je bilo osem mesecev več kot dovolj za pospravljanje po občini. Večino nas občanov se pa pač tudi ne da prevzgojiti. Če že g. župan vas javno pozivam, da nam občanom odgovorite, kakšne ukrepe boste zavzeli proti svetniku Romanu Cerarju, ki je grobo kršil zakon. Namreč v svojem govoru na ATV je prejudiciral podatke Računskega sodišča,

ki so pred izdajo odločbe po zakonu tajni in zaupni. Čas pa je, da več pozornosti, svojega dela in znanja posvetite vsebinskim temam. Tudi pisanja, ki jih kot občani prejemamo, velikokrat niso v skladu z ZUP-om, pa čeprav ste zaposlili diplomirano pravnico. Glede na to, da na vseh concih šparamo, mi ni jasno, na kakšni podlagi je bilo možno zaposliti vodjo glavne pisarne, saj ni bil sprejet proračun za leto 2005. Iz vašega govora na ATV je bilo razbrati, da ste v ta namen od zavoda prejeli 600.000,00 SIT. Navedeni znesek pa komaj zadostuje za pokrije stroškov prevoza, saj navedena delavka ni naša občanka. Niste pa ob tej priliki definirali, koliko bo potrebno proračunskih sredstev za pokritje njenega OD-ja in posledično koliko metrov bo manj vodovoda in cest. Če že zaposlujemo, zakaj ne iz domače občine, saj se nam tako vrne vsaj del sredstev iz dohodnine, mar ne? No tako bi vsaj nekaj »prišparali«.

IVANKA VIDIC, Dole

Spoštovane občanke in občani

V zadnji številki našega časopisa Novice iz moravške doline smo lahko prebrali kritiko OO N.Si na sestavo programskega sveta, ki ga je v svoji novi pristojnosti imenoval župan Martin Rebolj. V sestavku OO N.Si izraža nestrinjanje s sestavo tega sveta in ga kritizira brez pravih argumentov, kar je njihova stalna praksa. Poudariti je treba, da so v tem programskem svetu zastopane vse politične stranke, ki so v občinskem svetu, in s tem zagotovljena pluralnost sestave po zastopanosti v občinskem svetu. Take zastopanosti pa v prejšnjem sestavu, ki ga je imenovala takratna županja, ni bilo. Njihove kritike kot predsednik programskega sveta zavračam kot neutemeljene, saj je svet takoj pričel s svojim delom in to uspešno.

Da je bila županova izbira pravilna in da je programski svet dobro opravil svojo prvo nalogo, smo lahko slišali na predvečer praznika dneva državnosti. Občanke in občani so povedali veliko pohvalnih besed o kvaliteti in dobro pripravljeni prireditvi. Žal sicer ugotavljam, da se je član sveta iz N.Si pisno odpovedal sodelovanju, članica iz SMS pa se brez opravičila ni udeležila sestanka, na katerem smo okvirno pripravili scenarij prireditve. Kljub temu pa želim, da bi svet v bodoče deloval v popolni sestavi. Želimo pa tudi, da bi se v prihodnjih prireditvah v sodelovanje vključila vsa kulturna društva v občini.

V zadnjem obdobju člani N.Si večkrat na sejah občinskega sveta poučujejo o zakonitostih. Tudi ob tej priliki moram žal ugotoviti, da je to njihovo opozarjanje v nasprotju s tistim, kar so počeli v preteklosti oni sami pod vodstvom županje iz njihove stranke. Po izjavah direktorice občinske uprave in dokumentacije, ki jo je predstavila svetu, je razvidno, da je bila občina v času županovanja Milke Novak v letu 2003 opozorjena s strani pristojnih institucij na nezakonito

organiziranje občinske uprave, kar je imelo predvsem za posledico prevelike stroške poslovanja in s tem siromašenje občinskega proračuna. Te pomanjkljivosti županja ni odpravila, ampak jo je celo prekrivala pred občinskimi svetniki drugih strank.

Poudariti je potrebno, da se sedanje vodstvo z novim županom in konstruktivna koalicija, ki si prizadeva za ureditev razmer v dobro občine, v prvi vrsti zadala nalogo urediti zadeve v skladu z zakoni in z izravnavo občinskega proračuna, ki je v globokem minusu še iz mandata bivše županje.

STANISLAV RAVNIKAR, predsednik programskega sveta (2055 znakov od 2226)

V spomin na Albina Gorjupa in Cirila Klopčiča – nedelja v juniju 1945

»Občinski tajnik je oznanil, da se morajo vsi dečki, rojeni od 1930 do 1934, zbrati popoldne od 14h pred požgano šolo,« pravita ata in mama, ko prideta domov od jutranje maše. Kdor ne bo prišel, bo kaznovan – tako zapoveduje Krajevno odbor v fari. Starši, ki niso bili uglašeni na strune komunistične partije, so slutili, da se je pričelo: vzgoja za partijo, za revolucijo, vzgoja proti veri. Niso se zmotili; zares se je tako delalo, vse do padca berlinskega zidu. Toda tisto nedeljsko popoldne se to ni zgodilo.

Otroci smo bili točni. Zbralo se nas je veliko, a preštevali se nismo. V spominu vidim cesto ob šoli proti Tomanovi in Klobčarjevi hiši polno najstnikov. Vodilnih, ki so bili določeni, da nas zberejo, da nam govorijo o revoluciji, ni bilo od nikoder. Zbrali smo se po skupinicah, se pogovarjali in smejali. Skupaj s še dvema prijateljema, Izidorjem Peterkom (umrl pri vojaki v Strumici v Makedoniji) in Francem Capudrom, ki je letos šel po plačilo k Bogu, sem se opiral na Tomanovo hišo. Po dolgotrajnem čakanju smo sklenili, da odidemo domov. Ravno smo razpravljali o tem, ko je strahotno počilo. Nastal je vik in krik ter nemalo jokanja. Skupina na Klobčarjevem dvorišču se je bila igrala z italijansko bombo. Ta je eksplodirala in napravila pravo »mesarsko klanje«. Dva mrtva: moj bratranec Albin Gorjup in moj sosed in prijatelj Ciril Klopčič, Kobilčev s Pogleda. Razbitine bombe so imele hude posledice za vse nas, ki smo stali okoli, celo v našo družino, na vogal Tomanove hiše proti zadružnemu domu smo dobili pošiljko »šplitarjev« (koščkov razletele bombe), vsak po enega.

Pogreba čez dva dni se je udeležilo veliko

najstnikov, ne, da bi nas kdorkoli zbiral, brez vodstva, brez nagovarjanja. Vsi smo jokali in goreče molili za Cirilom in Albinom. Uboj je družini obeh mladeničev zelo prizadel in trajalo je dolgo časa, da se je v njih ustalilo upanje na srečanje tam, kjer ne bo več jokanja, ne vpitja, ne žalovanja.

Tak je bil konec prve ure prevzgoje. Odgovorni, ki so nas sklicali v zbor, se niso nikdar opravičili, kaj šele, da bi za to odgovarjali. Prepustili so mlade same, verjetno so sedeli v bližnji gostilni in zaradi njihove malomarnosti sta ugasnili dve mladi življenji. Naj bodo te vrstice zapisane v spomin ob 60. letnici Cirilove in Albinove prerane smrti. Namesto sveče ter cvetja na grob pa svetilka molitve in pesem v Kočevskem Rogu umorjenega Odon Peterke.

PRIJATELJ PASHAL; FRANC GORJUP

*Ostali so spomini, bolečina,
ostala je praznina
in pogled vpet v nebo,
ker upamo, da tam ti je lepo.*

V SPOMIN

Mineva leto dni, odkar nas je zapustil

IVAN ZUPANČIČ
z Dešna



Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Moravče, 6. julija 2005

*Vsa leta si delala, pošteno živela,
potem pa z boleznijo tiho zaspala.
Srce je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 86. letu je tiho odšla od nas naša draga mama,
stara mama, sestra in teta

IVANA VOZEL
roj. KOPAČ, po domače Vrbačeva Johanca
iz Krašč 14 pri Moravčah



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče, darove za cerkev in svete maše. Hvala župnikoma Viktorju Primožiču in Zvonku Vozlju za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo, pevcem KZ Limbar in cerkvenemu mešanemu zboru. Za vso pomoč se zahvaljujemo patronažnima sestrama Kristini in Martini ter zdravniku Marjanu Dežmanu.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

*Tam, kjer si ti, ni sonca in ne luči,
Le tvoji nasmeh vam v srcih še živi.
Ničče ne ve kako boli, ko se zavemo,
da te več ni.*

ZAHVALA

V 58. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat,
stric...

IVAN RIBIČ
po domače Kršnanov Ivan iz Zg. Prekra



Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znanecem za tolažilne besede, izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebej se zahvaljujemo sorodnikom za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Hvala Ivici Zupančič in Branetu Peterki za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Pevcem za zapete žalostinke in trobentaču za zaigrano tišino. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste obiskovali na njegovem zadnjem domu.

Žalujoči: žena Ivica, sin Igor s Sabino

*Še zadnjič si za seboj zapri vrata našega doma.
Za teboj je ostala praznina, bolečina, solze, spomini, ...
Tudej, vedno boš v naših mislih in naših srcih*

ZAHVALA

V mesecu maju nas je za vedno zapustil naš ljubljeni

TADEJ CAPUDER



Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih našega življenja kakorkoli pomagali. Hvala za podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše ter izrečena pisna in ustna sožalja. Hvala vsem sorodnikom, sosedom z Vegove ulice, Tadejevim prijateljem in njegovim nekdanjim sošolcem, Tanjinim sošolcem, članom ŽPS Moravče. Iskrena hvala sodelavcem in firmam Elplast, Alpro, Meso Kamnik. Posebna zahvala firmi Veit, direktorjema Urši in Janiju, Tadejevim sodelavcem, ki so pomagali pri pogrebem obredu. Hvala župniku Viktorju Primožiču za lepo opravljen pogrebni obred, gospe Elizabeti Pirnat ter zboroma Limbar in Proteja za prelepo petje.

Hvala vsem, ki ste našega Tadeja pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost, bolečina
te zbudila ni, ostala je le praznina,
ki hudo boli.*

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljubljene mame, babice in prababice

FRANCKE JERMAN
roj. Jerič - Pekove mame iz Moravč



se iskreno zahvaljujemo prav vsem za darovano cvetje, sveče, izrečeno sožalje in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku, govornikoma ter družinskemu prijatelju VINKU za lepo slovo, pevcem za lepo petje ter zaigrano Tišino.

Naj gre naša zahvala vsem in vsakomur posebej!

Pogrešamo Te, mami!

Vsi tvoji!

*Kako prazen je naš dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Žalostni so dnevi,
kar zapustil si nas ti,
v naši hiši je praznina,
v srcu velika bolečina.*

V SPOMIN

9. avgusta bo minilo žalostno leto, odkar nas je
zapustil naš dragi

IVAN KAPLJA
iz Drtije



Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu
in prižigate sveče v spomin.

Vsi njegovi

*Mami, babi ni umrla,
le očke je zaprla.*

V SPOMIN

Z žalostjo v naših srcih se spominjamo 23. julija, ko
nas je pred tremi leti nenadoma zapustila ljuba žena,
mami in babi

ANČKA KVEDER
z Vrhpolj 36



Hvala vsem, ki se je še vedno spominjate, ji prinašate cvetje in prižigate svečke na njenem preranem grobu.

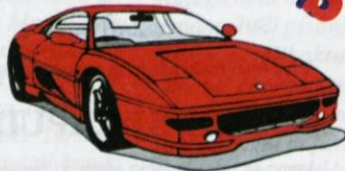
Pogrešamo te.

Vsi njeni

AVTOSERVIS

PLANINC d.o.o.

Vrhpolje 43, Moravče
Tel.: 01/723-13-38
GSM: 041/686-509



VULKANIZERSTVO

prodaja, premontaža, centriranje in hranjenje gum

Delavni čas: od ponedeljka do petka 7.00 - 19.00
sobota 7.00 - 13.00

info@avtoservis-planinc.com www.avtoservis-planinc.com

AVTOŠOLA LONČAR d.o.o.

Slamnikarska 1a, 1230 Domžale
pri stanovanjskem objektu KRIZANT (bivši Toko)
oz. za kitajsko restavracijo v Domžalah

Marko: 041/785-735, Barbara: 031/
209-501, Janez: 041/697-971,
Milan 031/303-033

Tečaj CPP 22. avgust ob 18. uri
v septembru tečaji za traktoriste
po novem programu

SPINA



UGODNO:

Pivo Union 0,5l steklenica	159,00 sit
Pivo Union pločevinka 0,5 l	179,00 sit
Radenska 1,5 l pet	115,00 sit
Čok. Milka celi lešnik 100g	165,00 sit
Vino Haložan II stek.	386,00 sit
Mleko alpsko 1,6% II	149,00 sit

in še preko 500 artiklov po ugodnih cenah.

<http://www.spina-doo.si>

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA:
PREKOMERNO PITJE ALKOHOLA ŠKODUJE ZDRAVJU!

Mercator

Tisti učitelj, ki otrokom malice pri miru ne pusti
in na njegovo zahtevo kruh v košu leži,
ta občinskega priznanja ne dobi.

sliko pleskarstvo[®] PIRC

Matej Pirc s.p.
gsm 041-647-602
Stegne 11
1251 Moravče
www.slikopleskarstvo-pirc.com

- prekrivanje streh,
- kleparska dela,
- montaža strešnih oken

stavbno kleparstvo

➔ Robi Jančar s.p.
Vrhpolje 5, 1251 Moravče
gsm. 041 352 057

PA BREZ ZAMERE

Res nimamo sreče s cestami Vodičani.
Kjerkoli že se hočemo pripeljati do doma,
nam ovire nastavljajo "prijazni" spodnji krajani.
A naj jim bo v opomin, da
kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

Včasih so dejali,
če dopovedati komu nisi mogel,
da je, kot bi biku pravil,
ali bob ob steno metal.
Enako z našim je županom:
vse, kar narobe dela in se mu očita,
on presliši in še vedno svojo goni,
tisto, česar sploh nihče mu ne oporeka.

Na županov ukaz je časopis črno-bel postal.
Šparali bomo vsi, je zatrjeval.
A slab vzgled je dal, ko svojo
stran je v barve okoval.

Na prireditve se župan
s kočijo pripelje.
Razkošen program si
omisli, ognjemet veličasten
in namesto Kingstonov Svetline.
Resnica je ta, da župan se ravna
po načelu: Šparati je treba,
pa naj stane, kolikor hoče!